

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie usług
społecznych dla powiatu
piaseczyńskiego**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – styczeń 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza powiatu	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	10
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	14
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	15
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie piaseczyńskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	16
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów Powiatu piaseczyńskiego w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych.....	18
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	18
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	19
III. Analiza świadczonych usług społecznych	24
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców powiatu piaseczyńskiego	33
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	33
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	35
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie piaseczyńskim	58
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	58
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	60
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	61
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	64

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	65
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	66
Spis tabel	68
Spis wykresów	69

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – Computer Assisted Web Interview, ankieta online.

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja (DI) - rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

Gmina - podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI – Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

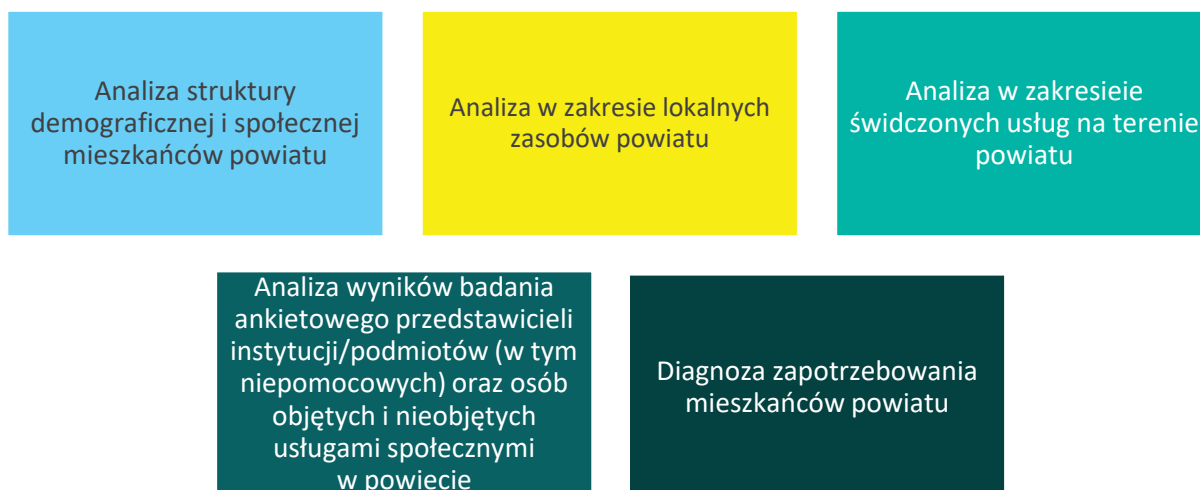
Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy powiatu piaseczyńskiego. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w powiecie piaseczyńskim oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Powiat piaseczyński zamieszkiwało na koniec 2023 roku 215 088 osób z czego 111 307 to kobiety a 103 781 to mężczyźni. Spośród ogółu ludności, 48 071 mieszkańców to osoby w wieku przedprodukcyjnym, 127 351 mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym zaś 39 666 mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza powiatu

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej powiatu wynika, że jego dochody per capita są wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych jest wyższa od wskaźnika dla województwa. Świadczy to o potencjale rozwoju ekonomicznego dla powiatu.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

W powiecie piaseczyńskim funkcjonują podmioty ekonomii społecznej, które wspierają lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominują organizacje pozarządowe, których liczba wynosi 861, co stanowi największą grupę w tej kategorii (w tym 50 Kół Gospodyń Wiejskich), angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonuje także zakład aktywności zawodowej, klub integracji społecznej oraz warsztat terapii zajęciowej.

W powiecie piaseczyńskim funkcjonuje 14 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w tym: 1 PCPR, 6 OPS, 4 DPS, 1 ŚDS, 1 OIK, 1 placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego. Na terenie powiatu działają także lokalne i powiatowe placówki wsparcia takie jak: dzienny dom pomocy, placówki opiekuńczo-wychowawcze, kluby seniora, świetlice środowiskowe, uniwersytety trzeciego wieku.

Jednostki samorządu terytorialnego na terenie powiatu prowadzą 3 mieszkania treningowe.

W przypadku placówek niepomocowych w powiecie funkcjonowały na koniec 2023 roku: 6 bibliotek, 12 placówek ochrony zdrowia, 5 domów kultury oraz 4 ośrodki sportu i rekreacji.

W 2023 roku gminy powiatu piaseczyńskiego dysponowały 1862 mieszkaniami komunalnymi w tym 301 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 237 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 203 osoby.

W ramach projektów gminy oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej, asystentury osobistej oraz usługę opaski bezpieczeństwa dla seniorów.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie piaseczyńskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 1 767 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niefinansowej otrzymało 1 378 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku produkcyjnym. Podobne tendencje można odnotować dla świadczeń udzielanych przez PCPR.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie piaseczyńskim w 2023 roku należy wymienić:

- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 1100 rodzin
- ubóstwo, które dotknęło 1016 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 642 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 531 rodzin.
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 511 rodzin, w tym 178 rodzin niepełnych oraz 82 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku PCPR powiatu piaseczyńskiego przeprowadził 161 wywiadów środowiskowych, które objęły 99 rodzin, liczących łącznie 196 osób.

W 2023 roku OPS-y z powiatu piaseczyńskiego przeprowadziły 3 555 wywiadów środowiskowych, które objęły 3 191 rodzin, liczących łącznie 5 125 osób. Praca socjalna została skierowana do 2 589 rodzin, w których znajdowało się łącznie 4 370 osób. W tym samym roku zawarto 27 kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 39 666, co stanowiło 18,44% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 995 (w tym 9 przez PCPR) rodzin spośród osób starszych z czego 750 (w tym 3 przez PCPR) z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 1 320 (w tym 15 przez PCPR) członków tych rodzin, co stanowiło 0,6% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu piaseczyńskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 507 osób na łączną kwotę 3 576 565 zł.

Na terenie powiatu piaseczyńskiego funkcjonował 1 dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych (400 miejsc), 1 dla osób w podeszłym wieku (50, miejsc) oraz dzienny dom pomocy zapewniający 80 miejsc.

Na terenie powiatu znajduje się 30 miejsc spotkań dla seniorów w tym: 27 Klubów seniora (6 Klubów Senior+), 5 Uniwersytetów Trzeciego Wieku. W ramach projektów gminy oferują także usługę społeczną dla osób starszych: usługę opaski bezpieczeństwa.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu piaseczyńskiego dobrze wspierają osoby starsze (44% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

Opinie o tym czy usługi oferowane przez gminy powiatu piaseczyńskiego osobom starszym są wystarczające są raczej negatywne. Zarówno beneficjenci usług społecznych, jak i osoby z nich niekorzystające częściej przyznają, że usługi są niewystarczające (kolejno 34% ankietowanych i 32% ankietowanych).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest trudne (38% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminach powiatu piaseczyńskiego z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- opieki w domu organizowanej przez gminę.

W opinii mieszkańców i beneficjentów usług społecznych powiatu najbardziej potrzebne usługi dla osób starszych to:

- opieka w domu organizowana przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dzienne ośrodki wsparcia.

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w powiecie piaseczyńskim zamieszkiwało 40 368 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku, niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 642 rodzin zamieszkujących gminy powiatu piaseczyńskiego, w których żyło łącznie 983 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 66 osób w kwocie 67 165 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 54 osobom - na łączną kwotę 399 975 zł.
- turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 329 osób. Kwota dofinansowania to 496 384 zł.
- zaopatrzone w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny 177 osób na łączną kwotę 656 578 zł.
- w ramach programu „Aktywny samorząd” udzielono 131 świadczeń na łączną kwotę 1 064 792 zł.
- z form wsparcia pomocy społecznej korzystało 99 osób z niepełnosprawnościami.

W ramach projektów gminy oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu piaseczyńskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (32% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminy powiatu piaseczyńskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (34% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest trudne (38% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystali z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych
- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia.

W opinii mieszkańców i beneficjentów usług społecznych gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej potrzebne usługi dla osób z niepełnosprawnościami to:

- działania rehabilitacyjne
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- opieka w domu organizowana przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 153 rodzinom, obejmującym 159 osoby, co stanowi 0,07% populacji. Świadczenie schronienia udzielono 64 osobom, na łączną kwotę 644 314 zł.

Na terenie powiatu funkcjonują dwie placówki wspierające osoby bezdomne prowadzone przez organizacje pozarządowe: schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych fundacji „Szafirowa” z 60 miejscami w Prażmowie oraz schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Bobrowcu (gmina Piaseczno) prowadzone przez Stowarzyszenie Monar z 75 miejscami.

Wśród ankietowanych mieszkańców zdania są podzielone co do oceny wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę. Beneficjenci usług częściej oceniają dobrze działania gminy (26% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług częściej oceniają negatywnie (23% ankietowanych) wsparcie osób w kryzysie bezdomności.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu piaseczyńskiego są niewystarczające (37% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest trudne (36% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu piaseczyńskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej
- punktów pomocy doraźnej
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

W opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej potrzebne usługi dla osób w kryzysie bezdomności to:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w powiecie piaseczyńskim wskazuje, że w 2023 roku 1100 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 113 rodzin, w których funkcjonowały 143 osoby. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 18 rodzinach, w których żyło 30 osób.

Na przeciwdziałanie narkomanii gminy przeznaczyły 2 124 807 zł, a w przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi 7 351 728 złotych. W 2023 roku przyznano 86 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 187 969 zł.

W obszarze usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie piaseczyński funkcjonuje środowiskowy dom samopomocy z 45 miejscami z których korzystało 39 osób prowadzony na zlecenie PCPR. Na terenie powiatu piaseczyńskiego funkcjonował dom pomocy społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych (400 miejsc), dom pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (122 miejsca) oraz dom pomocy społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych (kobiet) z 70 miejscami.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 8 osób, na które przyznano świadczenie, w wysokości 78 888 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu piaseczyńskiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (33% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

Respondenci stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu piaseczyńskiego są niewystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest trudne (48% beneficjenci usług społecznych, 45% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu piaseczyńskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii mieszkańców i beneficjentów usług społecznych gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej potrzebne usługi dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie piaseczyńskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS w 2023 roku, w powiecie piaseczyńskim, zamieszkiwało 48 071 osób w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 22,35% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 19,17% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 673 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 257 i stanowiły 38,19% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 225 i stanowiły 33,43% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 129 i stanowiły 19,17% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 36 i stanowiły 5,35% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 18 i stanowiły 2,67% wszystkich rodzin, rodzin z 6 i więcej dziećmi było 6 i stanowiły 0,89% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 225 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 757 osób.

W 2023 r. w gminach powiatu piaseczyńskiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 608 dzieci co stanowiło koszt 562 487 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 864 osobom, co dotyczyło 536 rodzin w których było 1 533 osób, na które przeznaczono 1 343 243 złotych. W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 14 asystentów rodziny objęto 180 rodziny. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 2 946 117 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 49 051 566 zł. W gminach powiatu piaseczyńskiego w 2023 roku na świadczenie wychowawcze wydano 91 427 zł. Na wpieranie rodziny w powiecie piaseczyńskim przeznaczono 635 325 zł.

W 2023 roku poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne) udzielono 315 rodzinom. Powiat prowadzi ośrodek interwencji kryzysowej z których skorzystało 6 687 osób, w tym 2 444 osób, które padły ofiarą przemocy domowej.

Powiat prowadzi ośrodek interwencji kryzysowej z którego skorzystało 6 687 osób, w tym 2 444 osób, które padły ofiarą przemocy domowej. Na działalność 4 placówek opiekuńczo-wychowawczych z 52 miejscami w powiecie przeznaczono 6 328 400 zł. Powiat prowadzi także placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego z których skorzystało 6 687 osób.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu piaseczyńskiego dobrze wspierają rodziny z dziećmi (47% zarówno beneficjenci usług społecznych, jak i niekorzystający z nich).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu piaseczyńskiego są wystarczające (35% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest częściej pozytywna. Beneficjenci usług społecznych przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (34% ankietowanych) niż jest trudne (26% badanych). Podobnie uznali mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych (29% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 24% badanych, że jest trudne).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu piaseczyńskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci.

W opinii mieszkańców i beneficjentów usług społecznych gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej potrzebne usługi dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie piaseczyńskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Większość przedstawicieli (80% ankietowanych) badanych instytucji w gminach powiatu piaseczyńskiego mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

Dwie piąte (40% badanych) podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie piaseczyńskim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak zasobów infrastrukturalnych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają niewielką gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 27% gotowe do 47% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 14% gotowe do 67% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 14% gotowe do 67% niegotowe.

Wszyscy badani przedstawiciele instytucji w powiecie piaseczyńskim słyszeli o tworzeniu Centrów Usług Społecznych (CUS) i pozytywnie oceniają ideę ich tworzenia. Jednakże mają bardzo małe doświadczenie we współpracy z nimi. W opinii respondentów na terenie powiatu nie funkcjonuje CUS.

Mniej niż połowa (47% ankietowanych) przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe. Jednakże większość z nich deklaruje brak doświadczenia w współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi, choć chętnie nawiązali by taką współpracę.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW POWIATU PIASECZYŃSKIEGO W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców powiatu piaseczyńskiego wyniosła 215 088 osób. Przyrost naturalny w powiecie jest dodatni i kształtuje się na poziomie 32 osób w 2023 roku. Saldo migracyjne jest dodatnie i wynosi 2 925 osoby. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 51,75% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie piaseczyńskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	215 088	88 998
Gęstość zaludnienia	346,4	281,6
Przyrost naturalny	32	-229
Saldo migracji	2 925	237
Kobiety na 100 mężczyzn	107	104
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	48 071, 22,35%	17 872, 19,54%
w tym K	23 328	9 177
w tym M	24 743	8 695
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	127 351, 59,21%	51 577, 57,71%
w tym K	62 449	24 155
w tym M	64 902	27 402
Liczba i % osób 65+	39 666, 18,44%	19 569, 22,74%
w tym K	25 530	12 762
w tym M	14 136	6807

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Struktura ludności powiatu piaseczyńskiego nie wskazuje na pojawiający się w innych gminach i powiatach województwa mazowieckiego proces starzenia się społeczeństwa. Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 40 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla powiatu w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 73 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

- wartość 118 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 30,3%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 18,44%, w tym dla kobiet 11,87%, a dla mężczyzn 6,57%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie piaseczyńskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu w zł.	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark) w zł.
Dochody gminy per capita	7 380,20 zł	7 233,32 zł
Dochody własne per capita	4 693,12 zł	3 160,40 zł
Podmioty w regon/1000 mieszk.	205	112,7

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą powiecie piaseczyńskim w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody powiatu per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji powiatu, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody powiatu per capita są wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie regon podmiotów gospodarczych jest wyższa niż wskaźnik dla województwa. Świadczy to o wysokim potencjale rozwoju ekonomicznego dla powiatu.

Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie piaseczyńskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	861	283,5
NGO/ 1000 mieszk.	4	3,32
Frekwencja w wyborach samorządowych	55,82%	56,86%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	83,64%	74,71%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące powiatu piaseczyńskiego w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców powiatu w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźnika dotyczącego NGO jest on większy od średniej województwa, natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów samorządowych jest niższa od średniej wojewódzkiej, zaś wyższa w wyborach parlamentarnych. Jest to dobry prognostyk dla tworzenia w gminie silnej społeczności obywatelskiej w powiecie.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W powiecie piaseczyńskim funkcjonuje 14 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu piaseczyńskiego.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Robercinie	ul. Gościniec 32 05-503 Głusków	Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi na zlecenie powiatu piaseczyńskiego	37	brak danych	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zleczone z budżetu Wojewody.
Dom Pomocy Społecznej Artystów Weteranów Scen Polskich im. Wojciecha Bogusławskiego	ul. Pułaskiego 6 05-510 Konstancin Jeziorna	Związek Artystów Scen Polskich ZASP – Stowarzyszeni na zlecenie powiatu piaseczyńskiego	52	brak danych	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zleczone z budżetu Wojewody.
Dom Pomocy Społecznej w Konstancinie – Jeziornie	ul. Potulickich 1 05-510 Konstancin- Jeziorna	Powiat piaseczyński	109	brak danych	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zleczone z budżetu Wojewody.
Dom Pomocy Społecznej im. Waleriana Łukasińskiego w Górze Kalwarii	ul. Szpitalna 1 05-530 Góra Kalwaria	Powiat piaseczyński	289	brak danych	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zleczone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Gminna 66, 05-506 Lesznowola	Gmina Lesznowola	26	6 501 427	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zleczone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Czołchańskiego 1A, 05-505 Prażmów	Gmina Prażmów	13	6 131 672	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zleczone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Rynek 8, 05-555 Tarczyn	Gmina Tarczyn	9	6 359 034	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zleczone z budżetu Wojewody.
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Świętojańska 5A, 05-500 Piaseczno	Gmina Piaseczno	62	32 148 136	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zleczone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	ul. Księdza Sajny 2a, 05-530 Góra Kalwaria	Powiat piaseczyński	51	brak danych	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zleczone z budżetu Wojewody.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Chyliczkowska 14, 05-500 Piaseczno	Powiat piaseczyński	13	12 497 019	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Pijarska 40, 05-530 Góra Kalwaria	Gmina Góra Kalwaria	39	19 991 796	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Rycerska 13, 05-510 Konstancin-Jeziorna	Gmina Konstancin-Jeziorna	38	15 120 590	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach	ul. Chrobrego 83 05-502 Pęchery	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej na zlecenie powiatu piaseczyńskiego	13	1 116 293	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych JOPS powiatu piaseczyńskiego.

Zapewniają one szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tych jednostek. Z analizy powyższych danych wynika, że na terenie powiatu piaseczyńskiego funkcjonują: 1 PCPR, 6 OPS, 4 DPS, 1 ŚDS, 1 OIK. Na terenie powiatu piaseczyńskiego funkcjonują także inne jednostki wsparcia prowadzone na zlecenie powiatu:

- 1 placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego z której skorzystało 6 687 osób
- 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze
- 1 mieszkanie treningowe z 3 miejscami z których korzystały 3 osoby.

W gminach powiatu piaseczyńskiego funkcjonują także inne placówki wsparcia (dzienny dom pomocy, kluby seniora, świetlice środowiskowe, uniwersytety trzeciego wieku). Obok tego w gminach zlokalizowane są 2 mieszkania treningowe dla 4 osób.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu piaseczyńskiego

	Koło gospodyń wiejskich	Organizacja pozarządowe	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Suma (powiat piaseczyński)	50	861	0	1	0	1	1
Góra Kalwaria	9	83	0	0	0	0	0
Konstancin-Jeziorna	7	133	0	0	0	0	0
Lesznowola	9	153	0	1	0	0	0
Piaseczno	6	404	0	0	0	1	1
Prażmów	10	50	0	0	0	0	0
Tarczyn	9	38	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W powiecie piaseczyńskim funkcjonują podmioty ekonomii społecznej, które wspierają lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominują organizacje pozarządowe, których liczba wynosi 861, co stanowi największą grupę w tej kategorii (w tym 50 Kół Gospodyń Wiejskich), angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonuje także zakład aktywności zawodowej, klub integracji społecznej oraz warsztat terapii zajęciowej.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu piaseczyńskiego według rodzaju prowadzonej działalności

	LICZBA ZAREJESTROWANYCH NGO /SUMA NGO Z WSKAZANĄ DZIAŁALNOŚCIĄ	SPORT	KULTURA	EDUKACJA	ZDROWIE	POMOC SPOŁECZNA	BEZPIECZEŃSTWO	ROZWÓJ LOKALNY	EKOLOGIA	DEMOKRACJA	WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	RYNEK PRACY	DZIAŁ MIĘDZYNARODOWA	NAUKA TECHNIKA	BRANŻOWE	RELIGIA
Suma (powiat piaseczyński)	861/571	174	64	38	37	24	46	86	23	19	3	9	25	4	17	2
Góra Kalwaria	83/72	21	11	3	3	1	9	11	3	3	1	0	4	0	0	1
Konstancin-Jeziorna	133/97	24	14	7	6	6	10	14	4	1	1	2	6	0	2	0
Lesznowola	153/103	33	6	9	7	1	6	16	4	5	1	2	7	2	3	1
Piaseczno	404/243	73	30	17	16	15	11	38	10	8	0	3	8	2	12	0
Prażmów	50/27	11	2	0	3	0	6	1	1	2	0	1	0	0	0	0
Tarczyn	38/30	12	1	2	2	1	4	6	1	0	0	1	0	0	0	0

Źródło: Źródło: Opracowanie własne IBC na podstawie danych

<https://spis.ngo.pl/piaseczynski?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> [dostęp 1.12.2024].

W powiecie piaseczyńskim w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 861 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 572 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie powiatu są te o charakterze sportowym, rozwoju lokalnego, kulturalnym oraz edukacyjnym.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu piaseczyńskiego

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Biblioteka Publiczna	ul. Ks. Zygmunta Sajny 1, 05-530 Góra Kalwaria	Gmina Góra Kalwaria	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Ośrodek Kultury	ul. por. Jana Białka 9, 05-530 Góra Kalwaria	Gmina Góra Kalwaria	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Ośrodek Sportu i Rekreacji	ul. Pijarska 119, 05-530 Góra Kalwaria	Gmina Góra Kalwaria	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży,
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. por. Jana Białka 4, 05-530 Góra Kalwaria	Gmina Góra Kalwaria	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Konstancinie-Jeziornie	ul. Żeromskiego 15, 05-510 Konstancin-Jeziorna	Gmina Konstancin-Jeziorna	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży,
Konstanciński Dom Kultury	ul. Mostowa 15, 05-510 Konstancin-Jeziorna	Gmina Konstancin-Jeziorna	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Biblioteka Publiczna w Konstancinie-Jeziornie	ul. Świetlicowa 1, 05-520 Konstancin-Jeziorna	Gmina Konstancin-Jeziorna	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnice
Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Konstancinie-Jeziornie	ul. Warecka 15A, 05-510 Konstancin-Jeziorna	Gmina Konstancin-Jeziorna	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Centrum Sportu w Gminie Lesznowola	ul. Kwiatowa 28, 05-500 Mysiadło	Gmina Lesznowola	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży,
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Ośrodek Zdrowia w Mrokowie	ul. Górskiego 6, 05-552 Mroków-Wólka Kosowska	Gmina Lesznowola	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Ośrodek Zdrowia w Magdalence	ul. Stoneczna 273, 05-506 Magdalenka.	Gmina Lesznowola	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Kultury	ul. Nowa 6 05-500 Stara Iwiczna	Gmina Lesznowola	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Lipowa 28 05-506 Magdalenka	Gmina Lesznowola	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Piasecznie	ul. Gen. Wł. Sikorskiego 20, 05-500 Piaseczno	Gmina Piaseczno	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży,
Centrum Kultury w Piasecznie	ul. Kościuszki 49, 05-500 Piaseczno	Gmina Piaseczno	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Piaseczno	ul. Jana Pawła II 55, 05-500 Piaseczno	Gmina Piaseczno	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Piasecznie	ul. Fabryczna 1, 05-500 Piaseczno	Gmina Piaseczno	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Piasecznie Przychodnia nr 2 w Gołkowie	ul. Skrzetuskiego 17, 05-502 Piaseczno	Gmina Piaseczno	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Głuskowie	ul. Górna 20, 05-503 Głusków	Gmina Piaseczno	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Złotokłosie	ul. Świętego Andrzeja Boboli 1A/6, 05-504 Złotokłos	Gmina Piaseczno	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Zalesiu Górnym	ul. Złotej Jesieni 1, 05-540 Zalesie Górne	Gmina Piaseczno	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Ośrodek Zdrowia w Prażmowie	ul. Bogusława Ostapowicza 4, 05-505 Prażmów	Gmina Prażmów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Ośrodek Zdrowia w Uwielinach	Uwielin ul. Główna 10, 05-540 Zalesie Górne	Gmina Prażmów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne
Biblioteka Publiczna Gminy Prażmów	Prażmów ul. Ryxa 53, 05-505 Prażmów	Gmina Prażmów	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie	ul. Juliana Stępkowskiego 17, 05-555 Tarczyn	Gmina Tarczyn	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Juliana Stępkowskiego 17, 05-555 Tarczyn	Gmina Tarczyn	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarczynie	ul. Warszawska 42, 05-555 Tarczyn	Gmina Tarczyn	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędów Gmin na terenie powiatu piaseczyńskiego.

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie powiatu piaseczyńskiego. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawiony podmiot realizuje różnorodne zadania w zakresie kultury, edukacji, ochrony zdrowia. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie powiatu piaseczyńskiego funkcjonuje: 6 bibliotek, 12 placówek ochrony zdrowia, 5 domów kultury oraz 4 ośrodki sportu i rekreacji.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminach powiatu piaseczyńskiego w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie piaseczyńskim w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	2905	2026
- świadczenia pieniężne	1767	1254
- świadczenia niepieniężne	1378	1162
Liczba rodzin	3411	1975
Liczba osób w rodzinach	5720	3996

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu piaseczyńskiego (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie piaseczyńskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	19,84%	38,08%
- w wieku produkcyjnym	50,64%	43,67%
- w wieku poprodukcyjnym	29,52%	18,25%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	49,5%	49,37%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	50,5%	50,63%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu piaseczyńskiego (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS-y w powiecie piaseczyńskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 1 767 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niefinansowej otrzymało 1 378 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie piaseczyńskim w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	1016	1645	29,79%	0,76%
Sieroctwo	4	10	0,12%	0,005%
Bezdomność	153	159	4,49%	0,07%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	140	616	4,10%	0,29%
- w tym wielodzietność	77	416	2,26%	0,19%
Bezrobocie	531	1079	15,57%	0,50%
Niepełnosprawność	642	983	18,82%	0,46%
Długotrwała lub ciężka choroba	1100	1515	32,25%	0,70%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	511	1275	14,98%	0,59%
- w tym rodziny niepełne	178	532	5,22%	0,25%
- w tym rodziny wielodzietne	82	448	2,40%	0,21%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Przemoc domowa	14	51	0,41%	0,02%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	1	4	0,03%	0,002%
Alkoholizm	113	143	3,31%	0,07%
Narkomania	18	30	0,53%	0,01%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	47	53	1,38%	0,02%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	7	31	0,21%	0,01%
Zdarzenie losowe	15	20	0,44%	0,01%
Sytuacja kryzysowa	32	41	0,94%	0,02%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej¹, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie piaseczyńskim w 2023 roku należy wymienić następujące:

- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 1100 rodzin
- ubóstwo, które dotknęło 1016 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 642 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 531 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która dotyczyła 511 rodzin, w tym 178 rodzin niepełnych oraz 82 rodzin wielodzietnych.

W 2023 roku z pomocy świadczonej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie piaseczyńskim skorzystało 161 osób z 99 rodzin, obejmując łącznie 196 osób.

Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie piaseczyńskim 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	161	275
- świadczenia pieniężne	161	193

¹ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- świadczenia niepieniężne	1	101
Liczba rodzin	99	287
Liczba osób w rodzinach	196	504

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu piaseczyńskiego (MRIPS-03R).

Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	28,57%	27,86%
- w wieku produkcyjnym	63,98%	61,01%
- w wieku poprodukcyjnym	7,45%	10,23%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	43,48%	56,87%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	56,52%	43,13%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu piaseczyńskiego (OZPS).

Struktura pomocy udzielanej przez PCPR w powiecie piaseczyńskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 roku z takiej pomocy skorzystało 161 osób.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 573 osobom na łączną kwotę 3 563 540 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 536 osób na sumę 3 440 752 zł.
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 40 osobom na kwotę 122 788 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 400 osobom na łączną kwotę 968 686 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 175 zasiłków o wartości 447 028 zł.
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 86 zasiłków na łączną kwotę 187 969 zł.
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 66 zasiłków na sumę 67 165 zł.
- z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przyznano 3 świadczenia na sumę 6 000 zł.

PCPR w Piasecznie udzielił pomocy w zakresie usamodzielniania się pełnoletnich osób opuszczających pieczę zastępczą 10 osobom na łączną kwotę 44 743 zł. w tym:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie – udzielono 2 osobom na kwotę 14 696 zł.
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki – udzielono 8 osobom na kwotę 25 596 zł.
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej – udzielono 1 osobie na kwotę 5 451 zł.

W 2023 roku gminy powiatu piaseczyńskiego udzieliły wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymało 8 osób na łączną kwotę 25 500 zł. Ponadto sprawienie pogrzebu zostało zrealizowane w formie 28 świadczeń na łączną kwotę 141 024 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 1 464 osobom na łączną kwotę 2 167 028 zł.

W 2023 roku gminy powiatu piaseczyńskiego udzieliły wsparcia w postaci dodatku energetycznego 8 osobom na łączną kwotę 6 174 zł. Natomiast dodatki mieszkaniowe zostały przyznane 381 gospodarstwom domowym, na co przeznaczono łącznie 1 211 446 zł. Gminy w powiecie piaseczyńskim przeznaczyły w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 131 719 979 zł w tym w budżecie OPS 86 252 655 zł. Powiat przekazał na potrzeby pomocy społecznej kwotę 73 762 837 zł z czego budżet PCPR wyniósł 12 497 019 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gminy powiatu piaseczyńskiego dysponowały 1862 mieszkaniami komunalnymi w tym 301 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 237 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 203 osoby. Odnotowano 30 wyroków eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego. Powiat prowadził 1 mieszkanie treningowe. Gminy prowadziły 2 mieszkania treningowe.

Na terenie powiatu funkcjonowały 4 domy pomocy społecznej. Zapewniają one 652 miejsc z których korzystało 660 osób. Łączny koszt funkcjonowania tych placówek to 46 248 365 zł. W 2023 roku gminy przeznaczyły na pobyt w domu pomocy społecznej dla 248 osób kwotę 12 364 622 zł.

Powiat zlecał prowadzenie jednego środowiskowego domu samopomocy, który zapewniał 45 miejsc z których korzystało 39 osób, i zatrudniał on 13 osób. Prowadzenie tej placówki kosztowało 1 116 293 zł.

3. Praca socjalna

W 2023 roku PCPR powiatu piaseczyńskiego przeprowadził 161 wywiadów środowiskowych, które objęły 99 rodzin, liczących łącznie 196 osób.

W 2023 roku ośrodki pomocy społecznej z powiatu piaseczyńskiego przeprowadziły 3 555 wywiadów środowiskowych, które objęły 3 191 rodzin, liczących łącznie 5 125 osób. Praca socjalna została skierowana do 2 589 rodzin, w których znajdowało się łącznie 4 370 osób. W tym samym roku zawarto 27 kontraktów socjalnych.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 39 666, co stanowiło 18,44% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 995 (w tym 9 przez PCPR) rodzin spośród osób starszych z czego 750 (w tym 3 przez PCPR) z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 1 320 (w tym 15 przez PCPR) członków tych rodzin, co stanowiło 0,6% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu piaseczyńskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 507 osób na łączną kwotę 3 576 565 zł.

Na terenie powiatu piaseczyńskiego funkcjonował dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych (400 miejsc), oraz dla osób w podeszłym wieku (50, miejsc) oraz dzienny dom pomocy zapewniający 80 miejsc.

Na terenie powiatu znajduje się 30 miejsc spotkań dla seniorów w tym: 27 klubów seniora (6 Klubów Senior+), 5 uniwersytetów trzeciego wieku. W ramach projektów gminy oferują także usługę społeczną dla osób starszych: usługę opaski bezpieczeństwa.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w powiecie piaseczyńskim zamieszkiwało 40 368 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku, niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 642 rodziny zamieszkujące gminy powiatu piaseczyńskiego, w których żyło łącznie 983 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 66 osób w kwocie 67 165 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- na pomoc w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 54 osobom - na łączną kwotę 399 975 zł.
- turnusy rehabilitacyjne, w których wzięło udział 329 osób. Kwota dofinansowania to 496 384 zł.
- zaopatrzone w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny 177 osoby na łączną kwotę 656 578 zł.
- w ramach programu „Aktywny samorząd” udzielono 131 świadczeń na łączną kwotę 1 064 792 zł.
- z form wsparcia pomocy społecznej korzystało 99 osób z niepełnosprawnościami.

W powiecie piaseczyńskim w 2023 roku:

- na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono 548 100 zł.
- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 497 865 zł.
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 4 067 759 zł.

W ramach projektów gminy oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wychnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 153 rodzinom, obejmującym 159 osób, co stanowi 0,07% populacji. Świadczenie schronienia udzielono 64 osobom, na łączną kwotę 644 314 zł.

Na terenie powiatu funkcjonują dwie placówki wspierające osoby bezdomne prowadzone przez organizacje pozarządowe: schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych fundacji „Szafirowa” z 60 miejscami w Prażmowie oraz schronisko dla osób bezdomnych z usługami

opiekuńczymi w Bobrowcu (gmina Piaseczno) prowadzone przez Stowarzyszenie Monar z 75 miejscami.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w powiecie piaseczyńskim wskazuje, że w 2023 roku 1 100 rodziny były objęte świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 113 rodzin, w których funkcjonowały 143 osoby. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 18 rodzinach, w których żyło 30 osób.

Na przeciwdziałanie narkomanii gminy przeznaczyły 2 124 807 zł, a w przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi 7 351 728 złotych. W 2023 roku przyznano 86 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 187 969 zł.

W obszarze usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie piaseczyński funkcjonuje środowiskowy dom samopomocy z 45 miejscami z których korzystało 39 osób prowadzony na zlecenie powiatu.

Na terenie powiatu piaseczyńskiego funkcjonował dom pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych (400 miejsc), dom pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (122 miejsca) oraz dom pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych (kobiet) z 70 miejscami.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 8 osób, na które przyznano świadczenie, w wysokości 78 888 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS w 2023 roku, w powiecie piaseczyńskim, zamieszkiwało 48 071 osób w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 22,35% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 19,17% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 673 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 257 i stanowiły 38,19% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 225 i stanowiły 33,43% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 129 i stanowiły 19,17% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 36 i stanowiły 5,35% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 18 i stanowiły 2,67% wszystkich rodzin, rodzin z 6 i więcej dziećmi było 6 i stanowiły 0,89% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 225 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 757 osób.

W 2023 r. w gminach powiatu piaseczyńskiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 608 dzieci co stanowiło koszt 562 487 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 864 osobom, co dotyczyło 536 rodzin

w których było 1 533 osób, na które przeznaczono 1 343 243 złotych. W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 14 asystentów rodziny objęto 180 rodziny. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 2 946 117 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 49 051 566 zł. W gminach powiatu piaseczyńskiego w 2023 roku na świadczenie wychowawcze wydano 91 427 zł. Na wspieranie rodziny w powiecie piaseczyńskim przeznaczono 635 325 zł.

W 2023 roku poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne) udzielono 315 rodzinom. Powiat prowadzi ośrodek interwencji kryzysowej z których skorzystało 6 687 osób, w tym 2 444 osób, które padły ofiarą przemocy domowej.

Na tworzenie i funkcjonowanie żłobków wydano 5 511 858 zł. Na działalność 4 placówek opiekuńczo-wychowawczych z 52 miejscami przeznaczono 6 328 400 zł.

Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego z których skorzystało 6 687 osób.

9. Uchodźcy

W 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie piaseczyńskim przyznało świadczenia 83 cudzoziemcom ze statusem uchodźcy, na łączną kwotę 234 273 zł.

Tabela 13 przedstawia szczegółowe dane dotyczące pomocy udzielanej cudzoziemcom w powiecie piaseczyńskim w 2023 roku, z podziałem na różne grupy beneficjentów, w zależności od ich statusu prawnego. Zestawienie uwzględnia zarówno świadczenia pieniężne na utrzymanie i naukę języka polskiego, jak i inne formy wsparcia, takie jak praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Dane te pozwalają ocenić skalę pomocy i grupy objęte wsparciem w kontekście różnorodnych potrzeb cudzoziemców.

Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie piaseczyńskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pomoc dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy - ogółem	83	234 273
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	83	234 273
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	42	X
Pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą - ogółem	63	489 872
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	63	489 872
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne,	45	X

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*		
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) – ogółem	5	45 864
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	5	45 864
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	2	X

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu piaseczyńskiego.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW POWIATU PIASECZYŃSKIEGO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w październiku i listopadzie 2024 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców powiatu piaseczyńskiego wyniosła 900 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

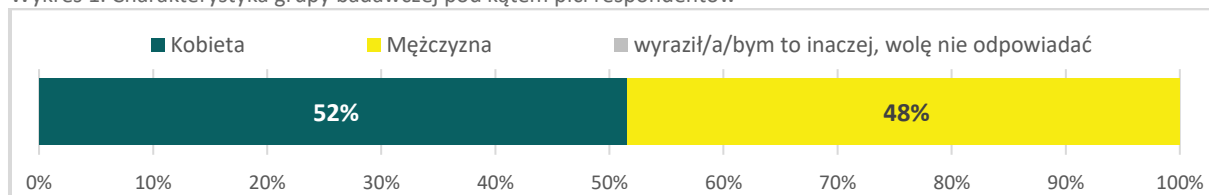
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

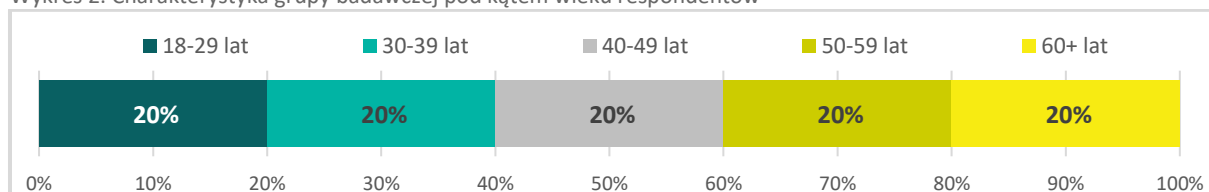
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 52% badanych).

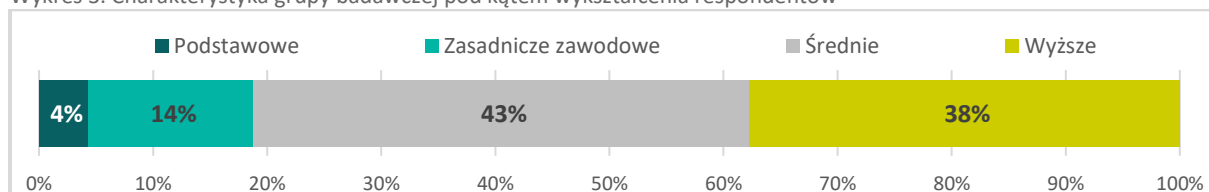
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

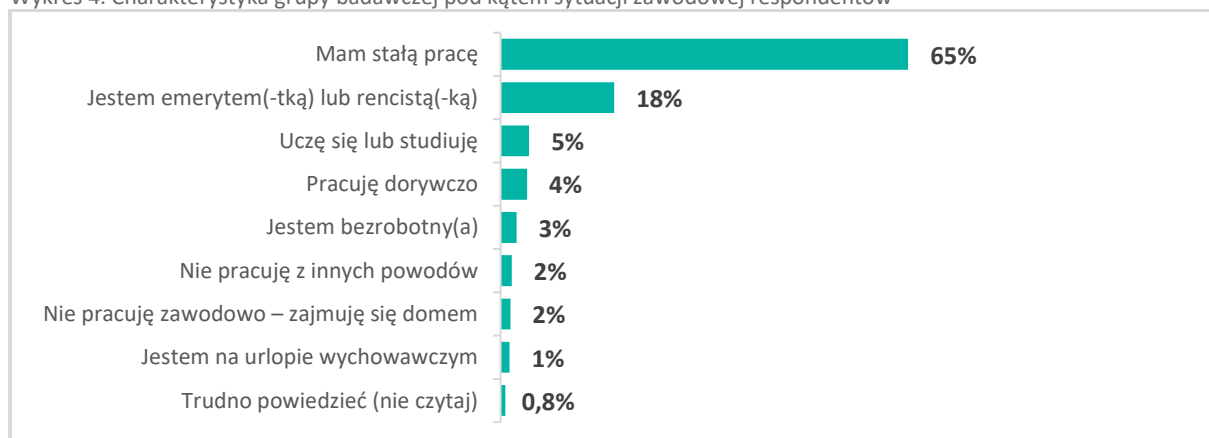
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów to dominującymi grupami byli ci z wykształceniem średnim (43% badanych) i wyższym (38% badanych).

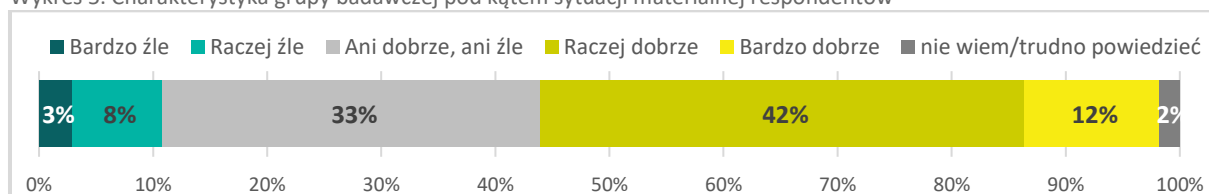
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (65% badanych).

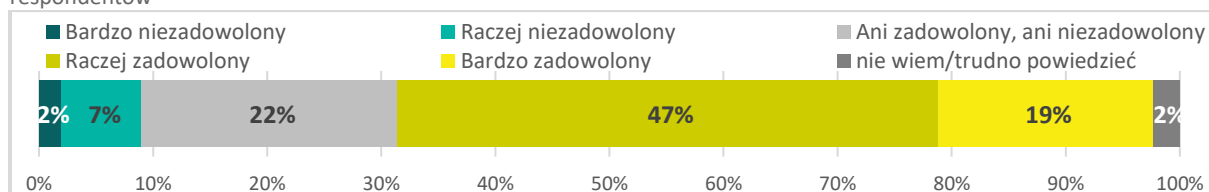
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (42% badanych) oraz bardzo dobrą (12% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

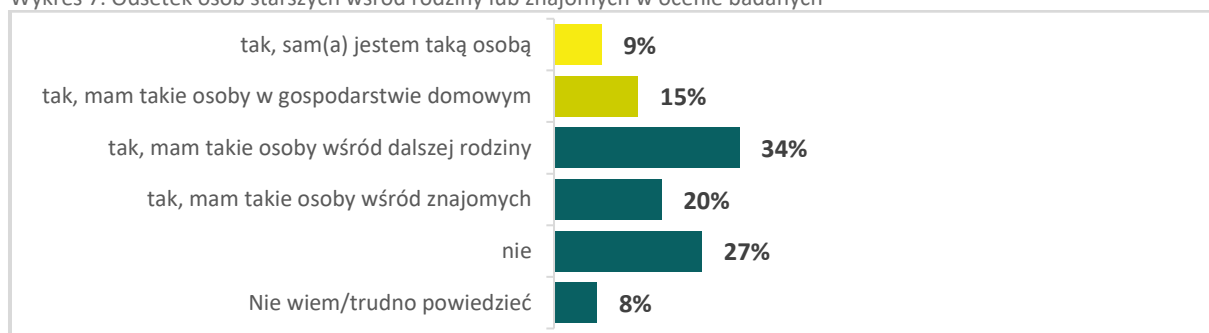
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (47% badanych) oraz bardzo zadowoleni (19% badanych) z zamieszkiwania na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

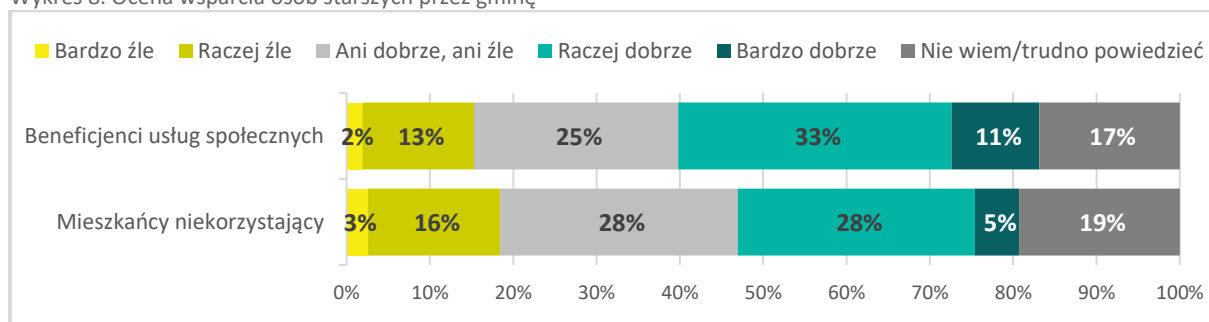
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 9% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 15% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 34% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 20% wśród znajomych.

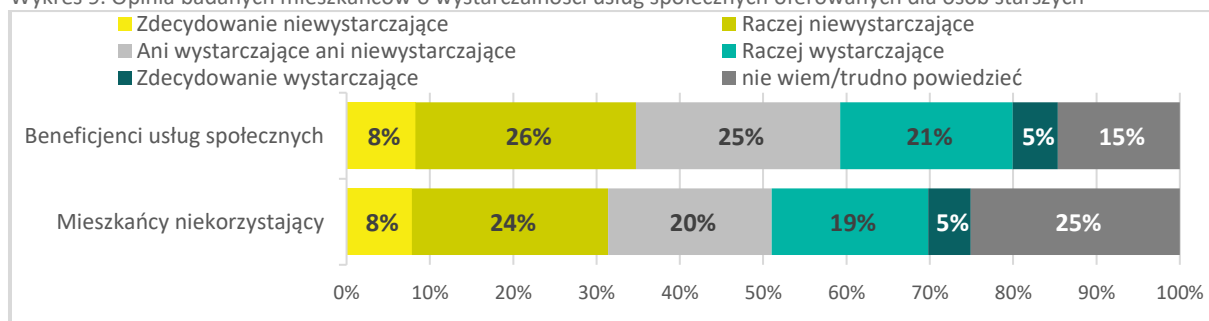
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu piaseczyńskiego dobrze wspierają osoby starsze (44% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

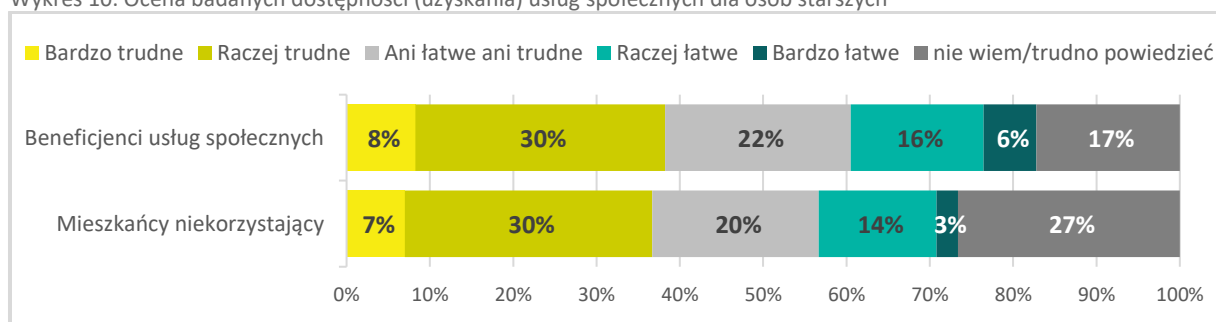
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinie wśród ankietowanych o tym czy usługi oferowane przez gminy powiatu piaseczyńskiego osobom starszym są wystarczające są raczej negatywne. Zarówno beneficjenci usług społecznych, jak i osoby z nich niekorzystające częściej przyznają, że usługi są niewystarczające (kolejno 34% ankietowanych i 32% respondentów).

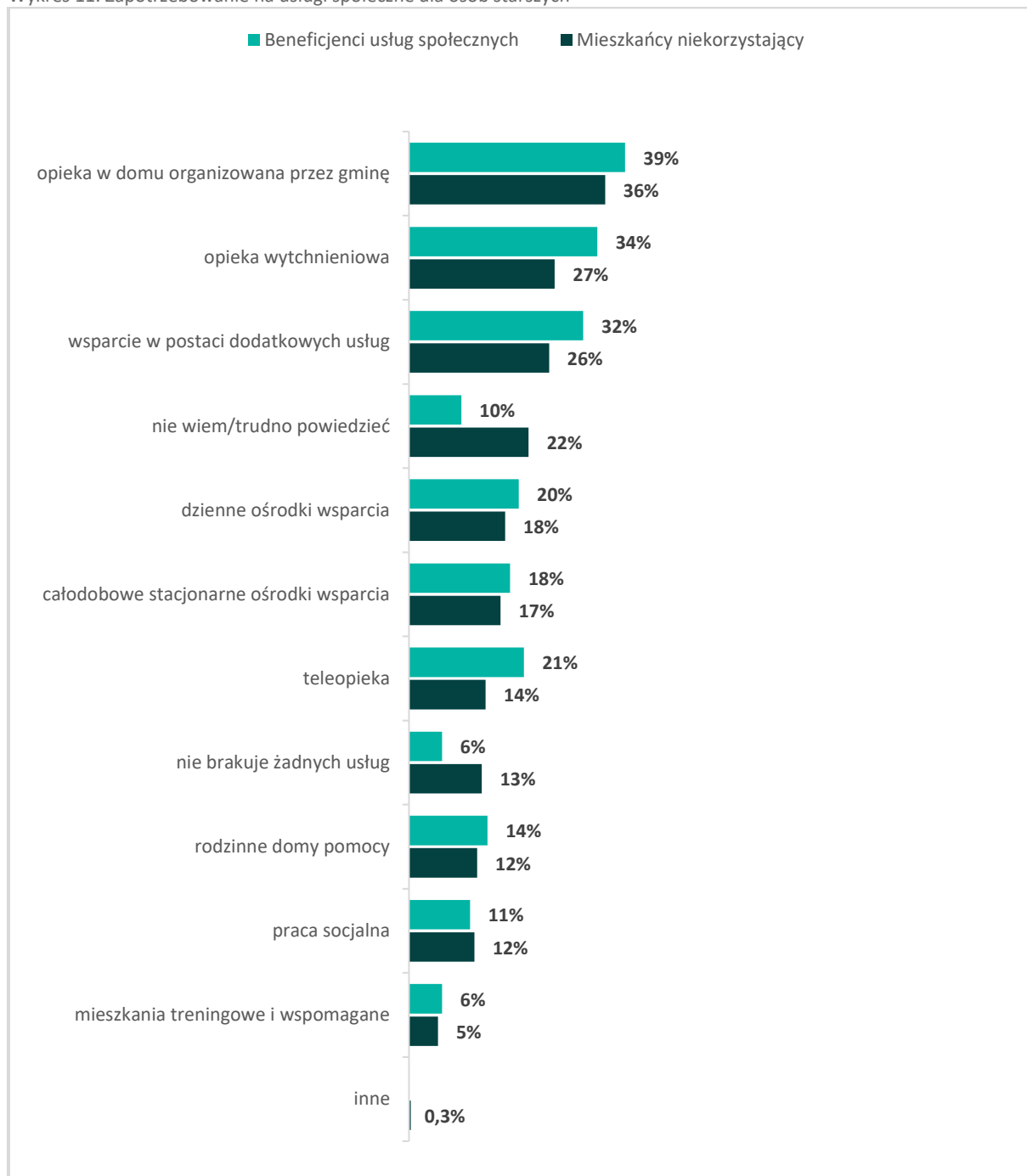
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest trudne (38% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

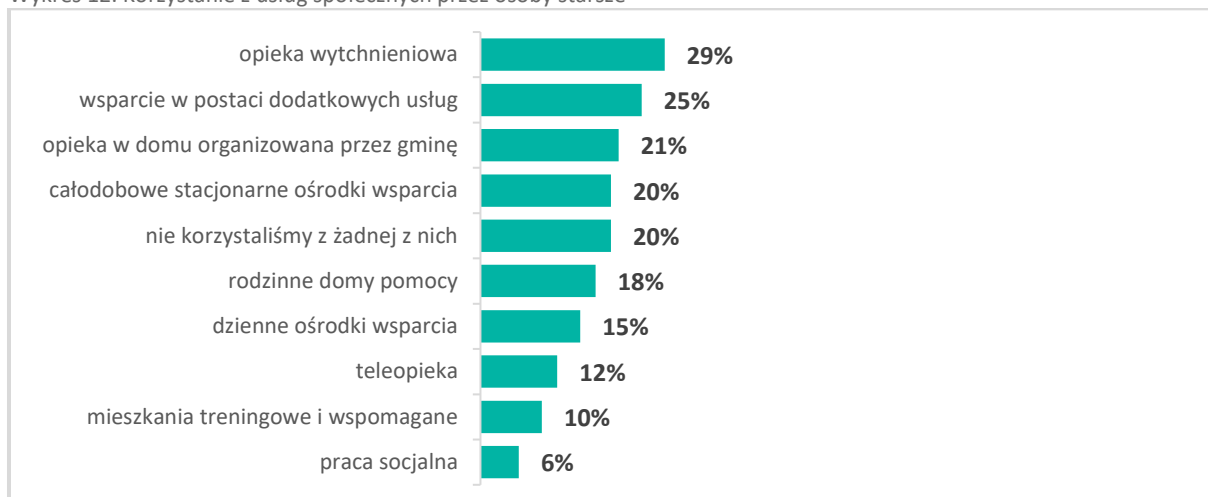

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- opieka w domu organizowana przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

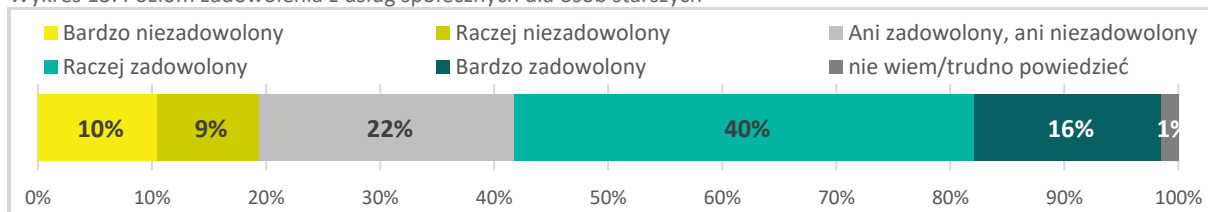

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminach powiatu piaseczyńskiego z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu.)
- opieki w domu organizowanej przez gminę.

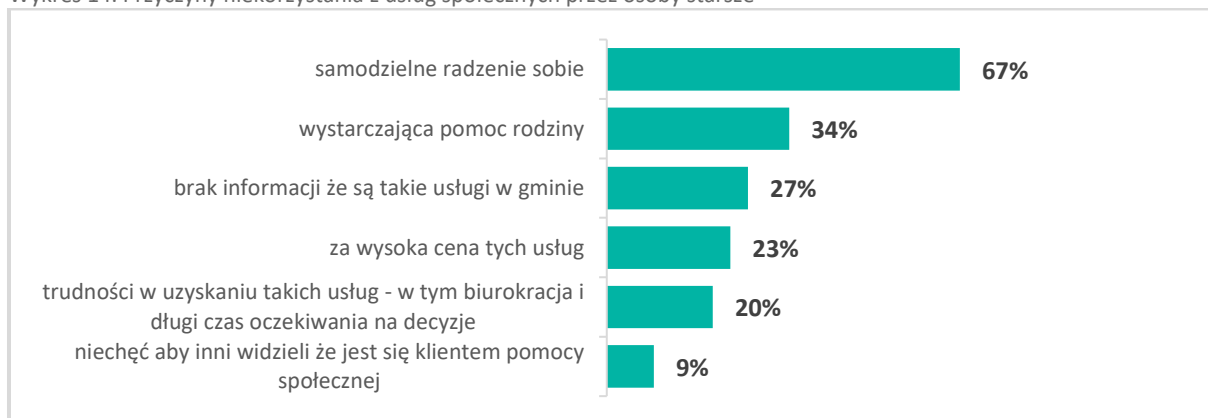
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gmin powiatu piaseczyńskiego korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (46% zadowolonych do 19% niezadowolonych).

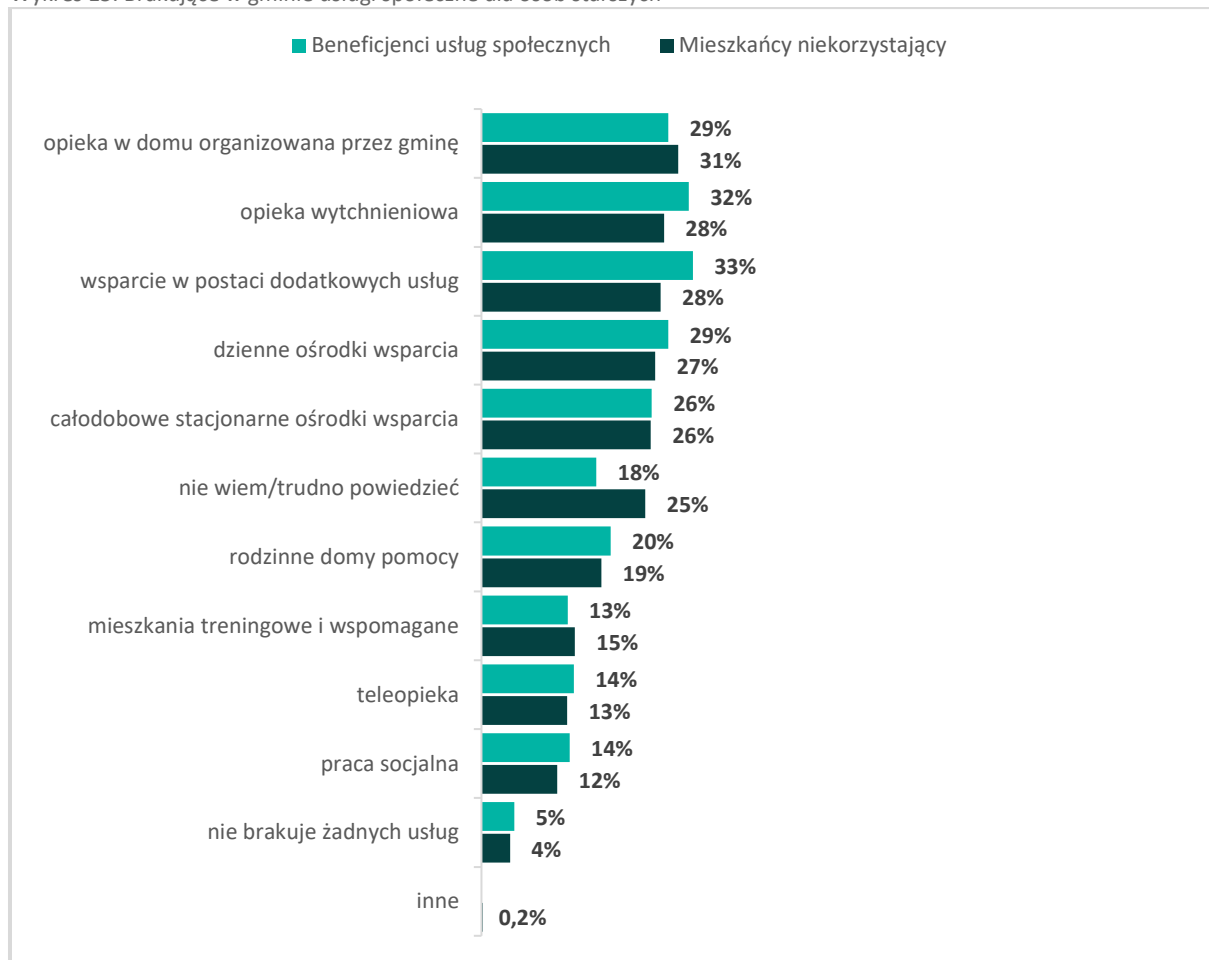
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (67% ankietowanych), wystarcza im pomoc rodziny (34% ankietowanych), brak jest informacji o takich usługach w gminie (27% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

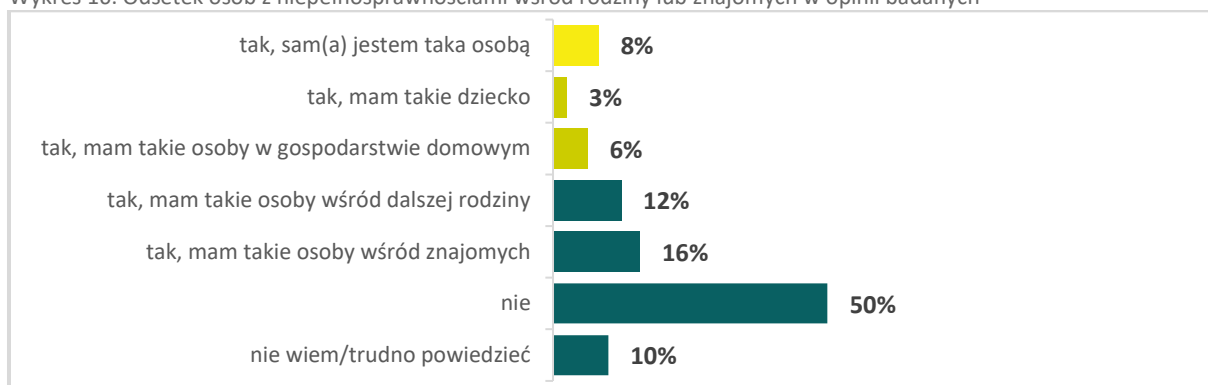
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- opieka w domu organizowana przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dzienne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

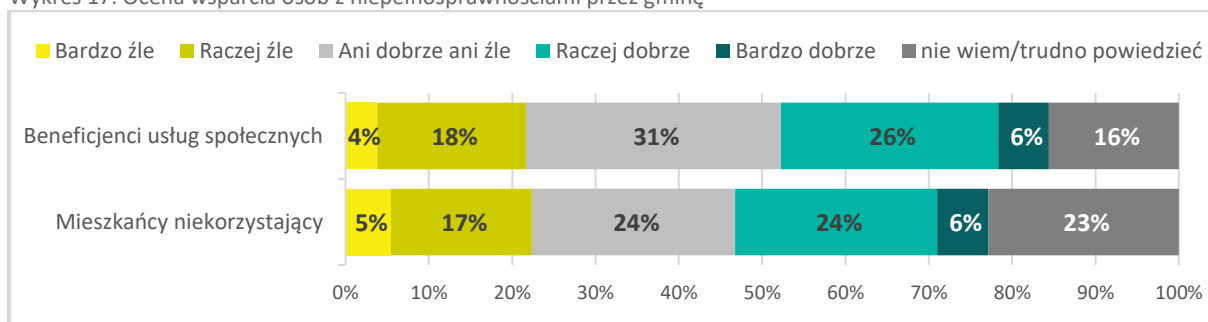
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 8% spośród nich stanowią os. z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 3% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 6% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast, 12% respondentów ma takie osoby wśród dalszej rodziny, 16% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

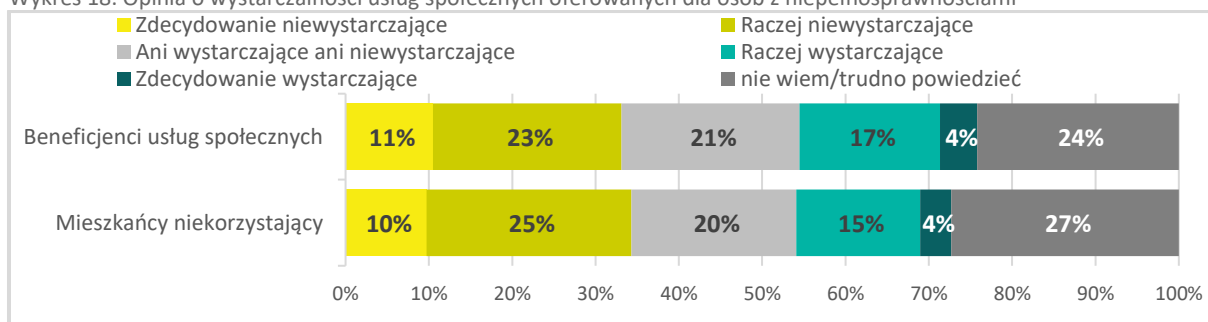
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu piaseczyńskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (32% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

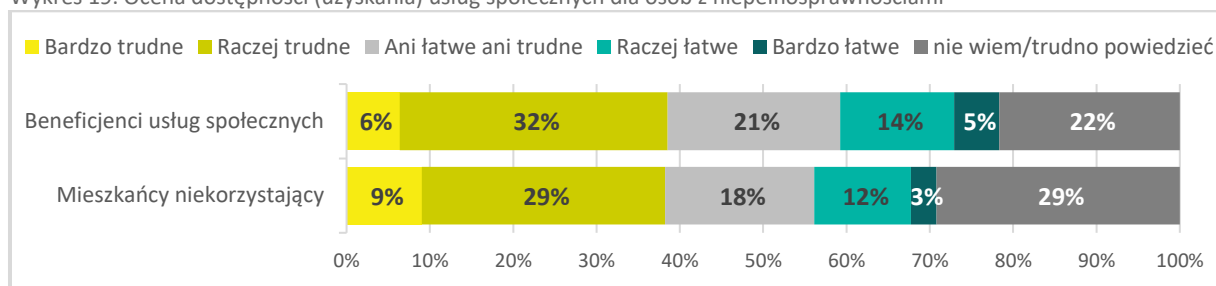
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminy powiatu piaseczyńskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (34% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

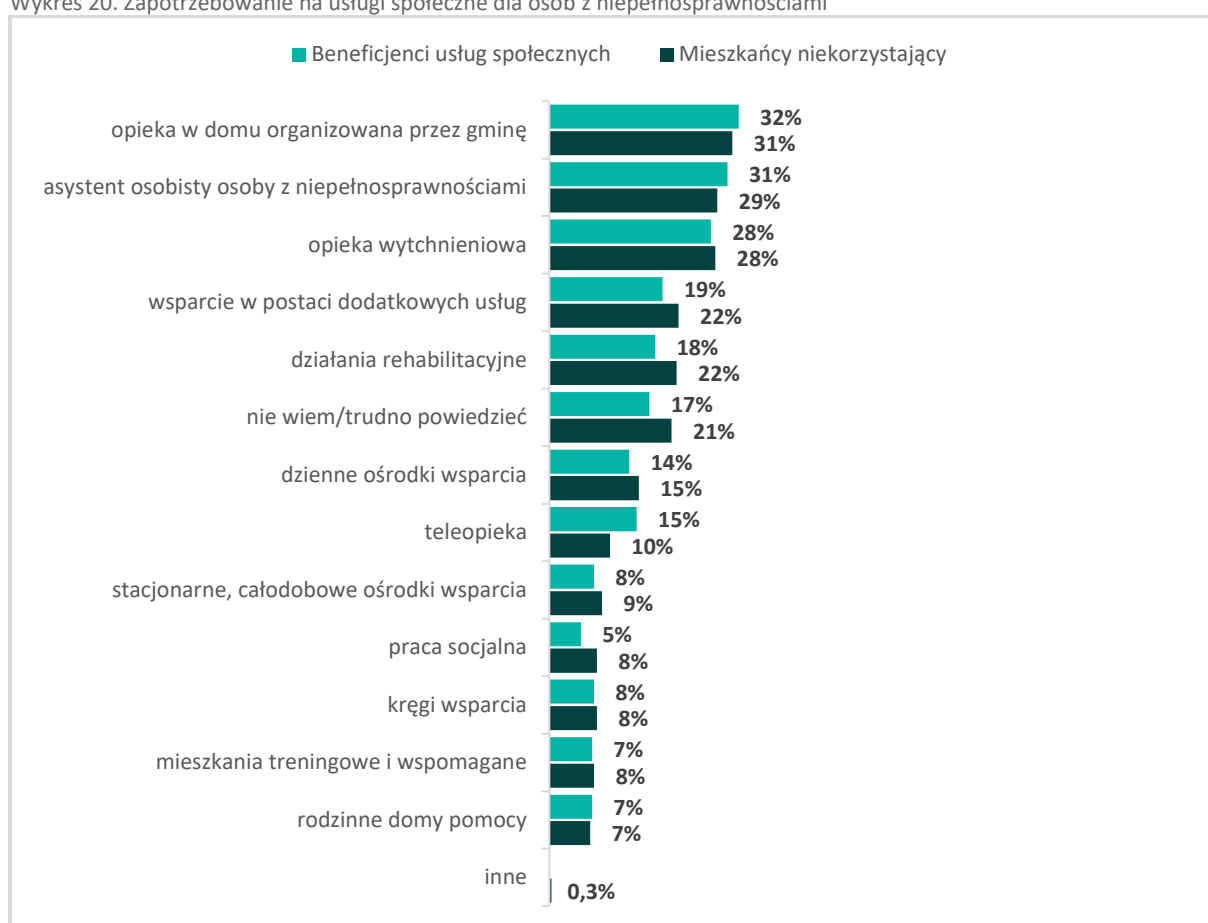
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest trudne (38% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

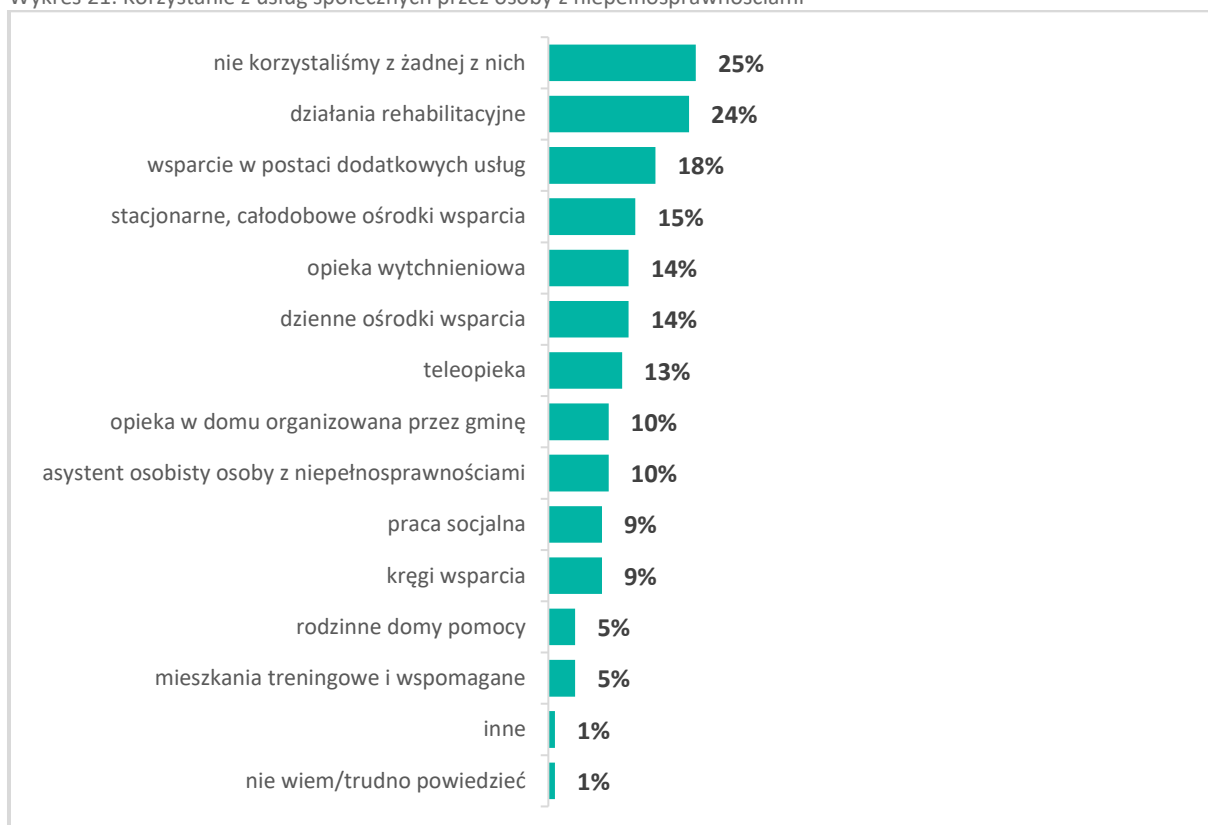

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- opieka w domu organizowana przez gminę
- pomoc profesjonalisty w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

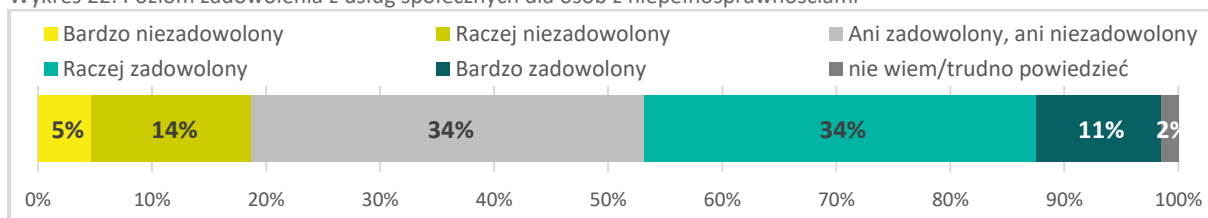

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystali z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych
- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia.

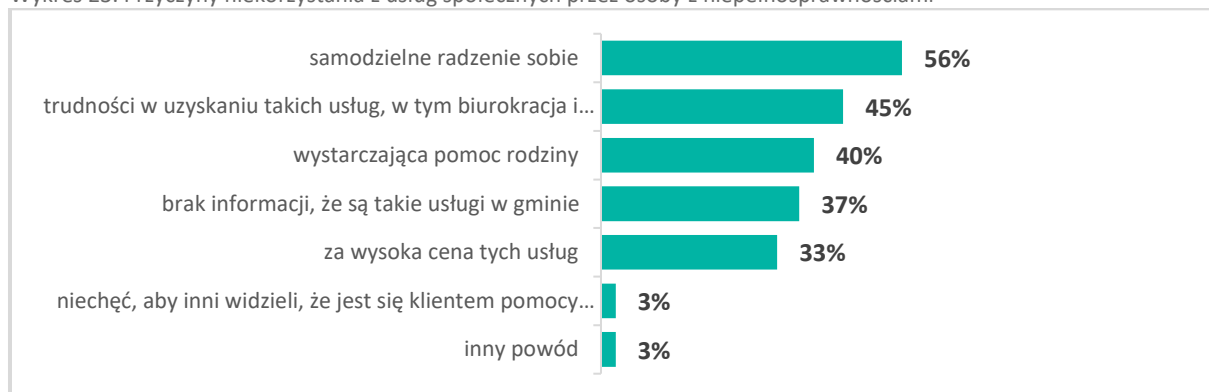
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gmin powiatu piaseczyńskiego, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości jest z nich zadowolona (45% zadowolonych do 19% niezadowolonych).

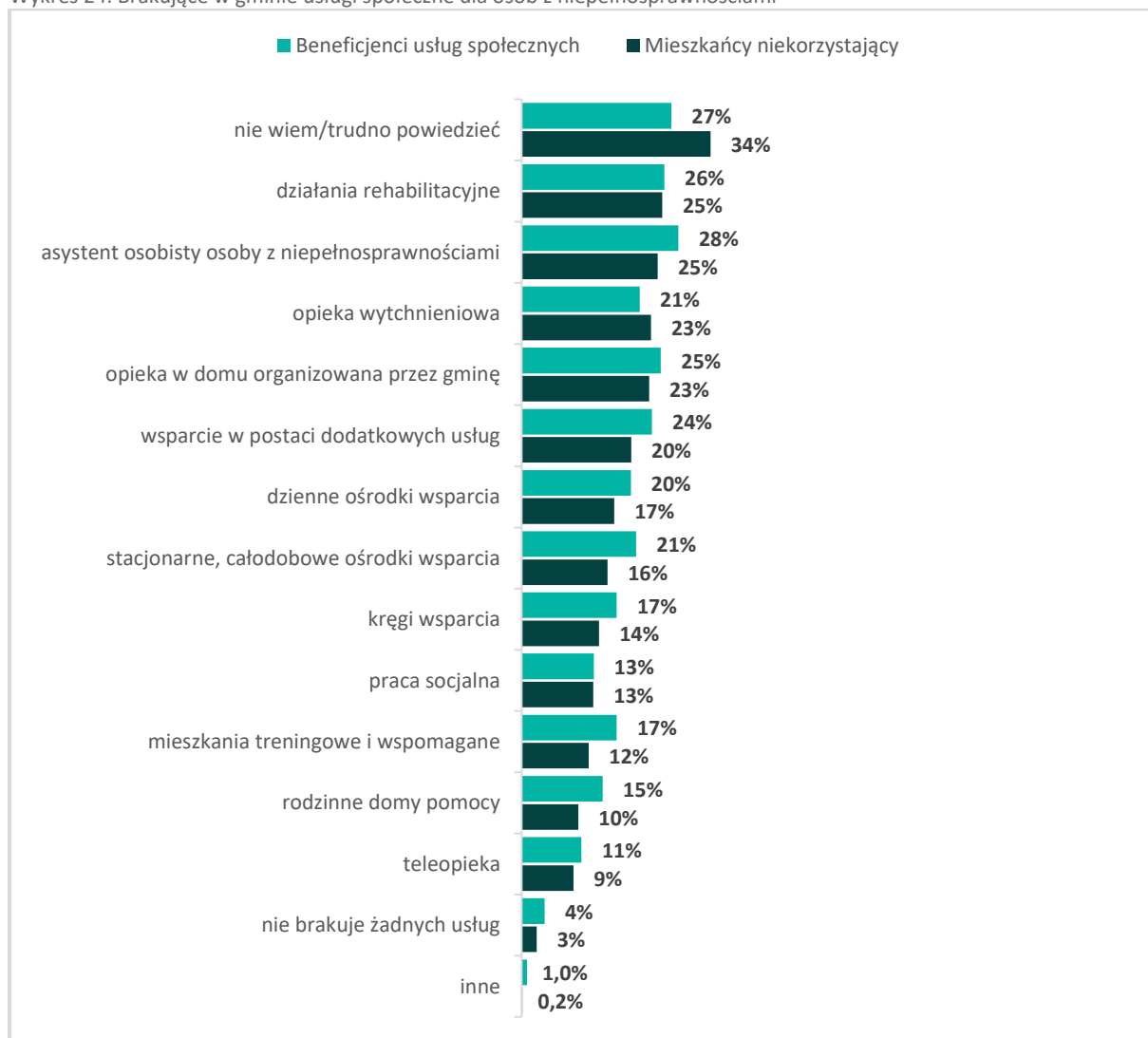
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie (56% ankietowanych), na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (45% ankietowanych) oraz wystarczającą pomoc rodziny (40% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

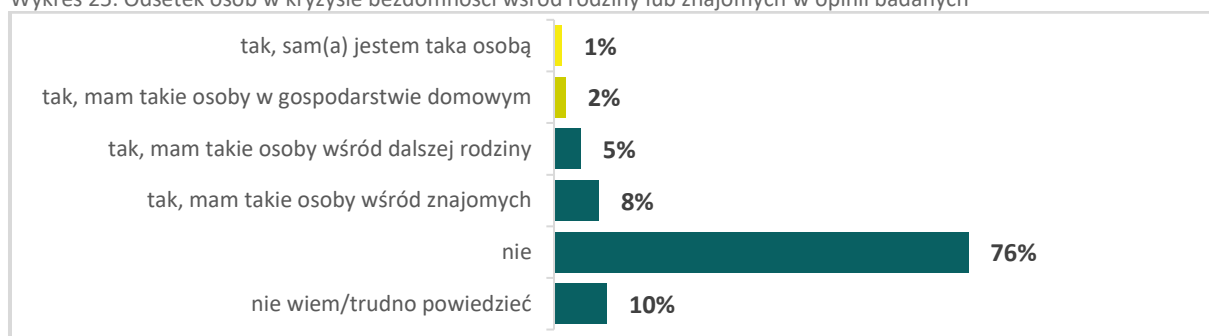
Zdaniem beneficjentów pomocy społecznej i pozostałych mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- działania rehabilitacyjne
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- opieka w domu organizowana przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

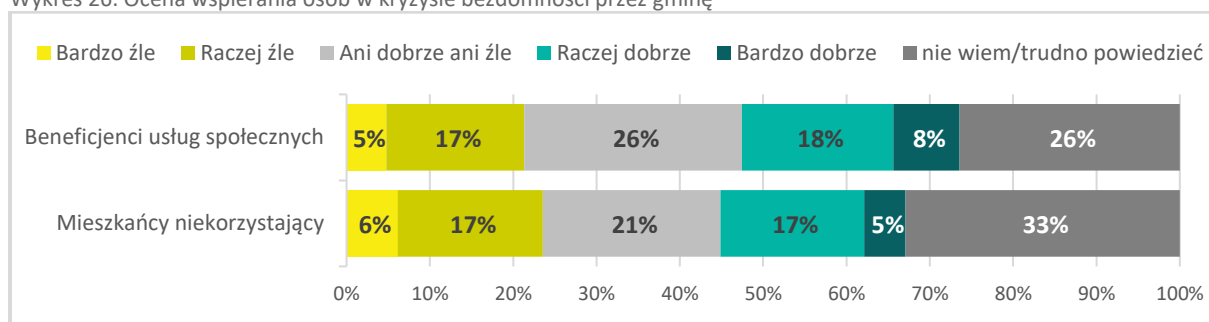
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego niespełna 1% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 2% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 5% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 8% wskazało ma takie osoby wśród znajomych.

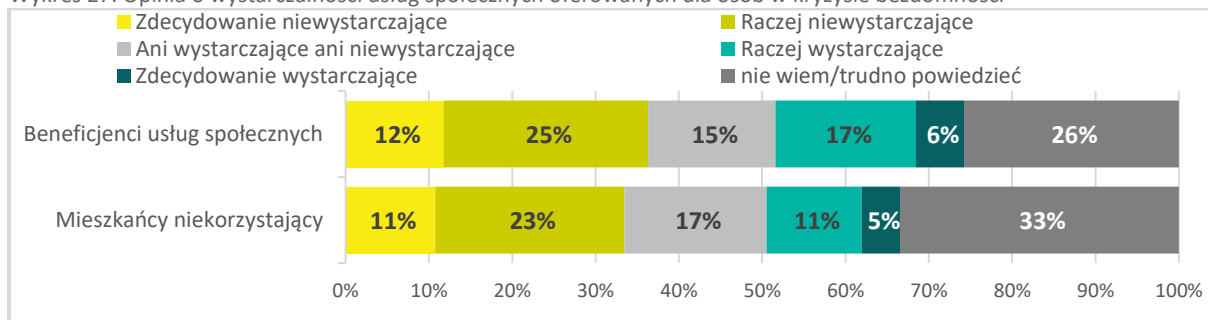
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców zdania są podzielone co do oceny wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę. Beneficjenci usług społecznych częściej dobrze oceniają działania gminy (26% respondentów). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej negatywnie oceniają wsparcie gmin dla osób w kryzysie bezdomności (23% respondentów).

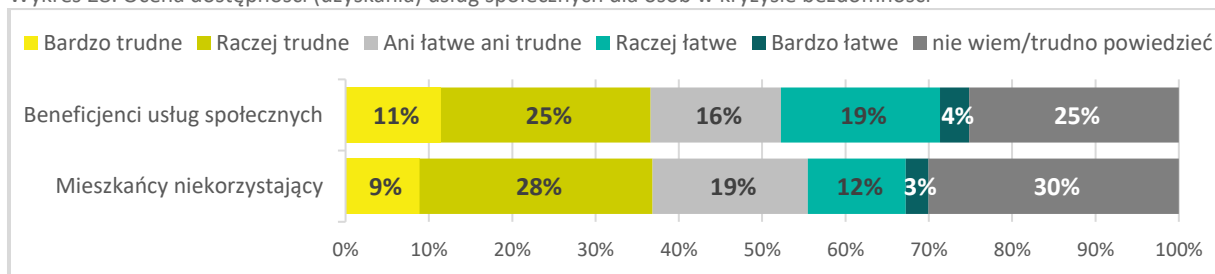
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu piaseczyńskiego są niewystarczające (37% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

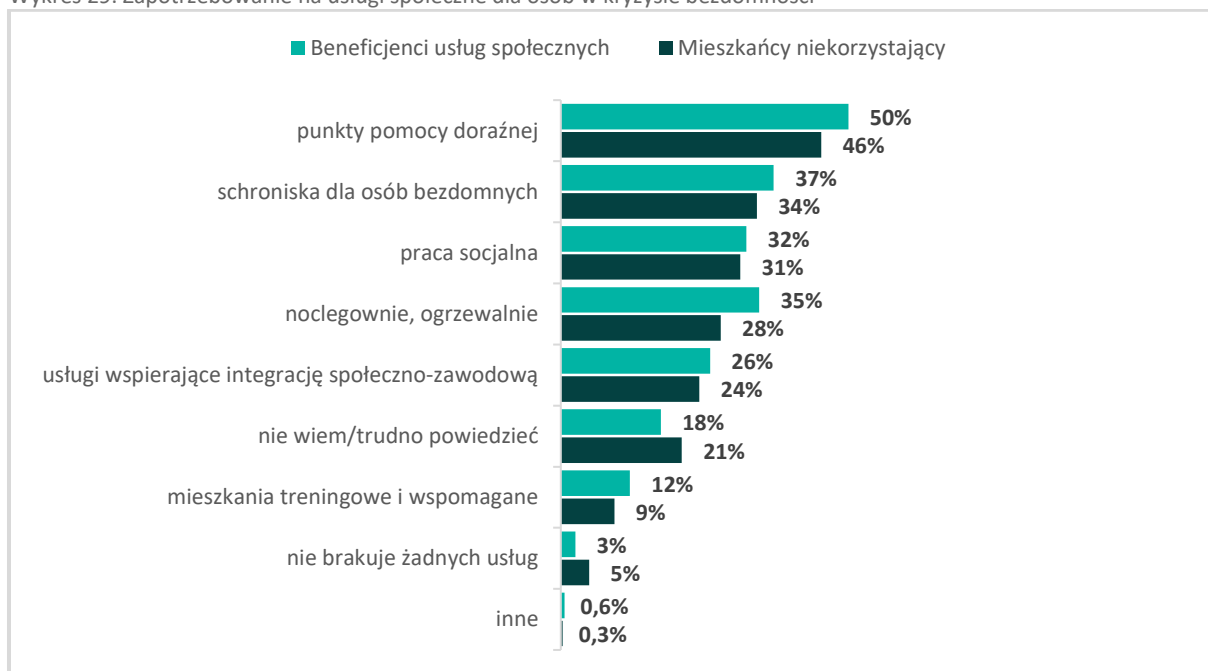
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest trudne (36% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

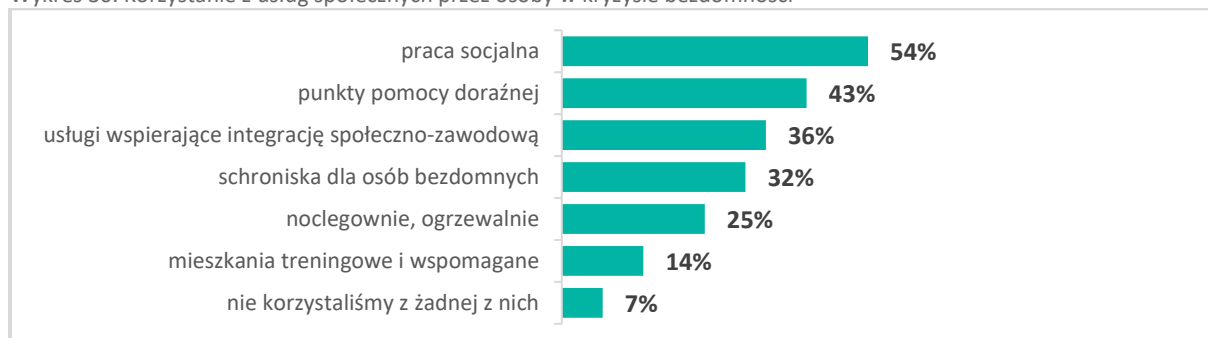

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- schroniska dla osób bezdomnych
- praca socjalna z osobami pozostającymi w kryzysie bezdomności

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

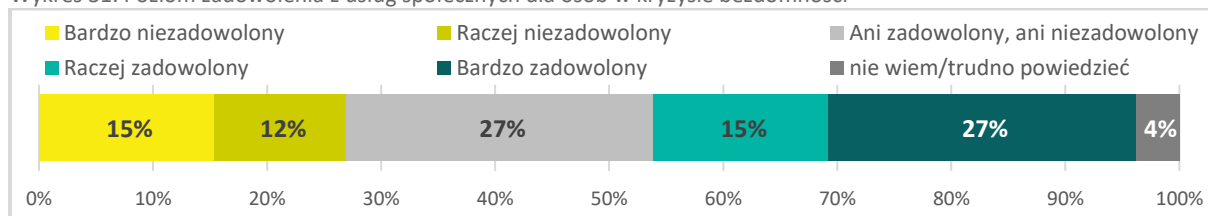

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu piaseczyńskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej
- punktów pomocy doraźnej
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

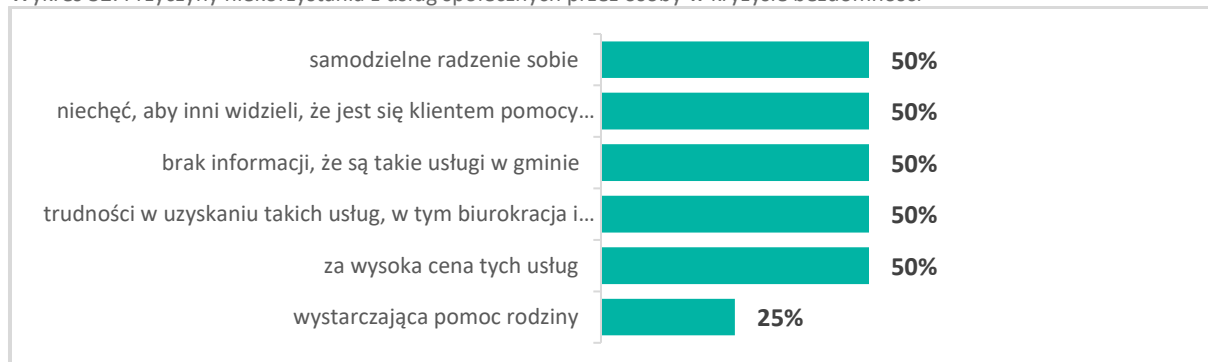
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyrazili opinię, że są z nich zadowolone (42% respondentów).

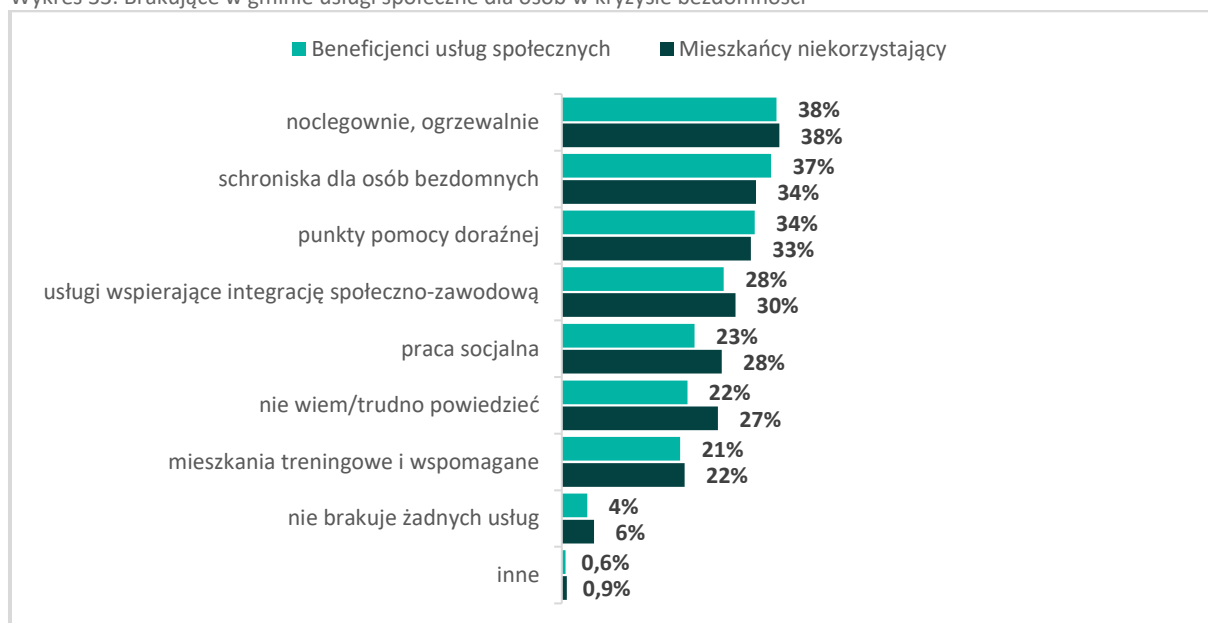
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę głównie wskazywały między innymi: samodzielne radzenie sobie w kryzysie, niechęć do osób korzystających z pomocy społecznej, brak informacji, że są takie usługi w gminie, trudności w uzyskaniu takich usług (biurokracja, długi czas oczekiwania na decyzje) oraz zbyt wysoka cena takich usług (po 50% ankietowanych).

Wykres 33. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

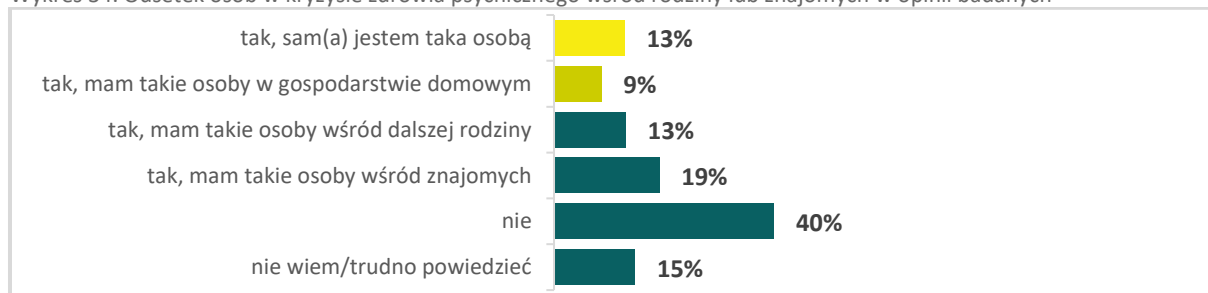
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

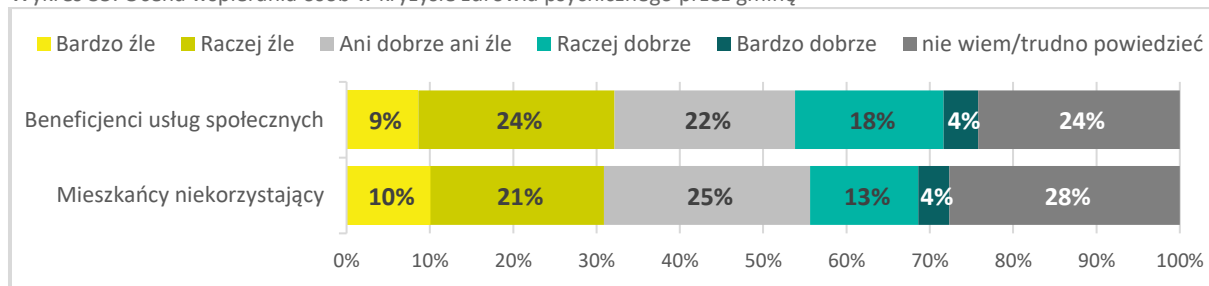
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 13% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 9% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 13% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 19% wśród znajomych.

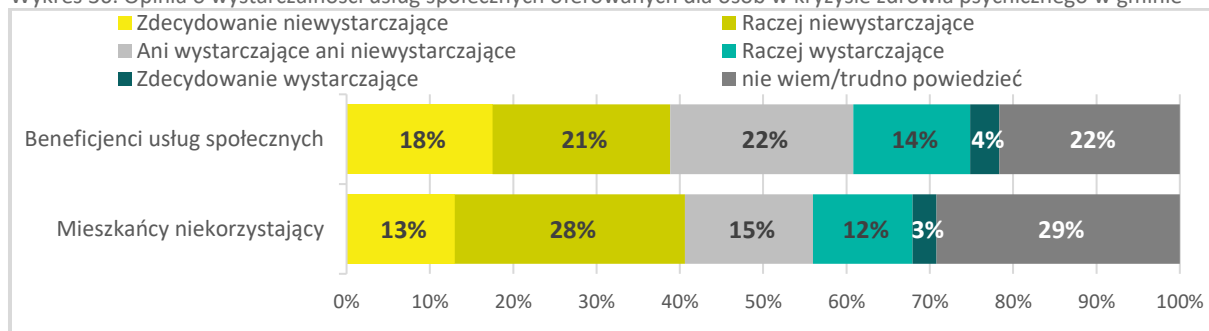
Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu piaseczyńskiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (33% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

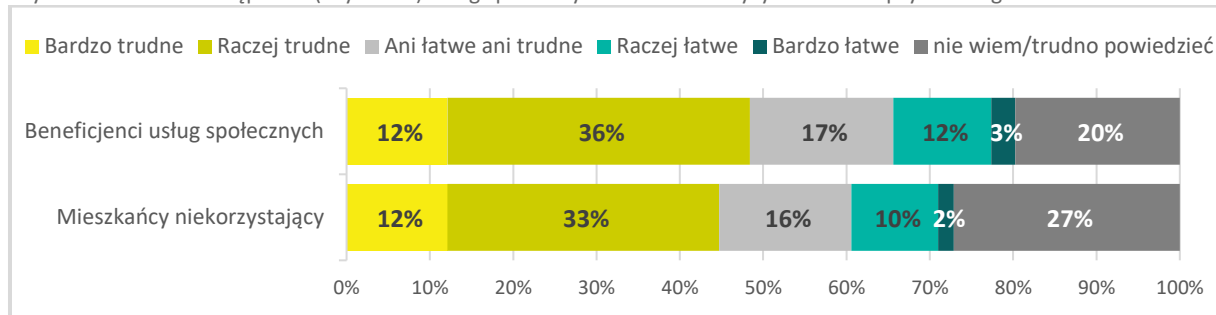
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu piaseczyńskiego są niewystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

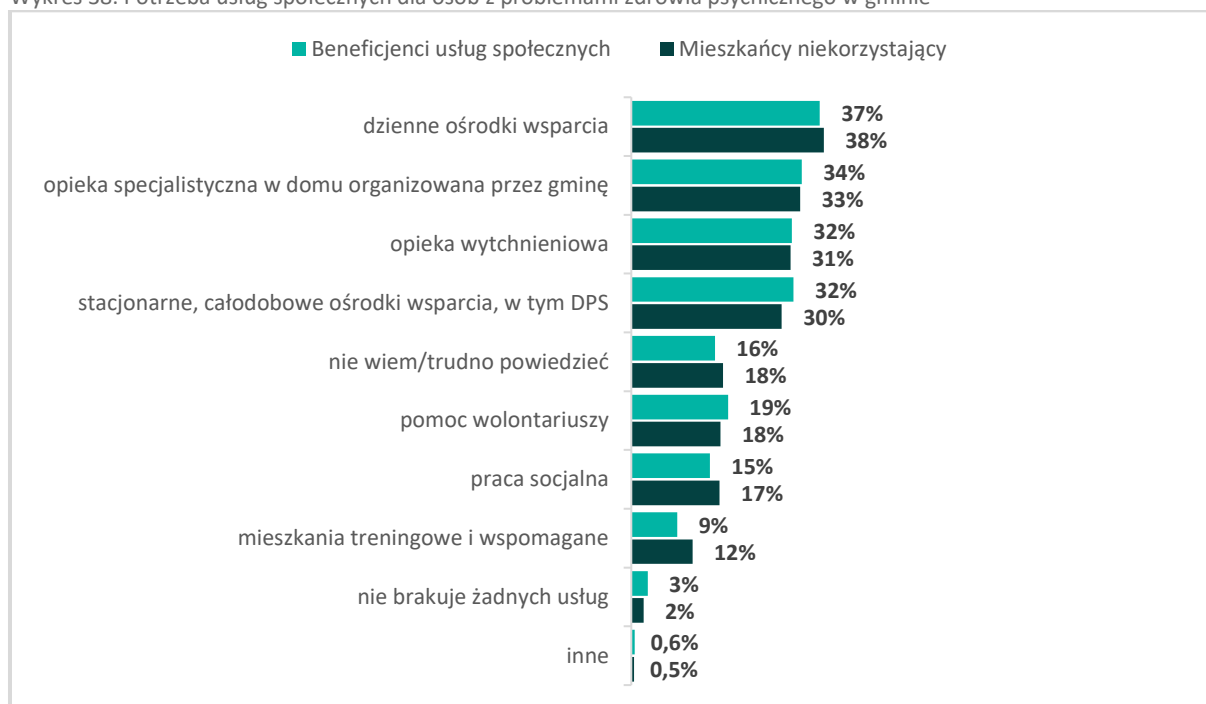
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest trudne (48% beneficjenci usług społecznych, 45% niekorzystający z nich).

Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- **dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **specjalistyczne usługi świadczone w miejscu zamieszkania przez gminę**
- **wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).**

Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

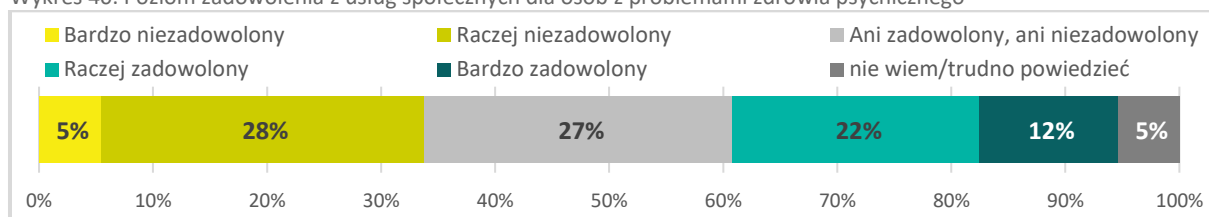

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu piaseczyńskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- **dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).**

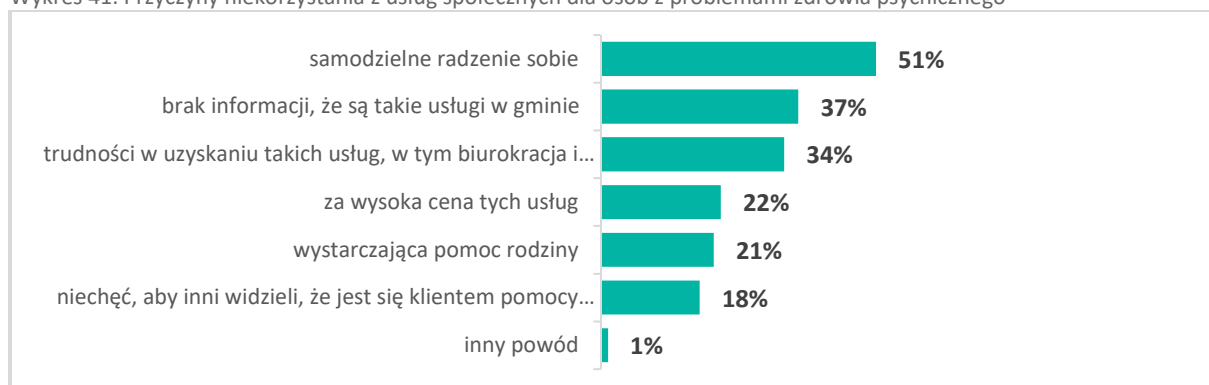
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu piaseczyńskiego korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego, poziom zadowolenia z usług społecznych jest równomierny (34% zadowolonych do 33% niezadowolonych).

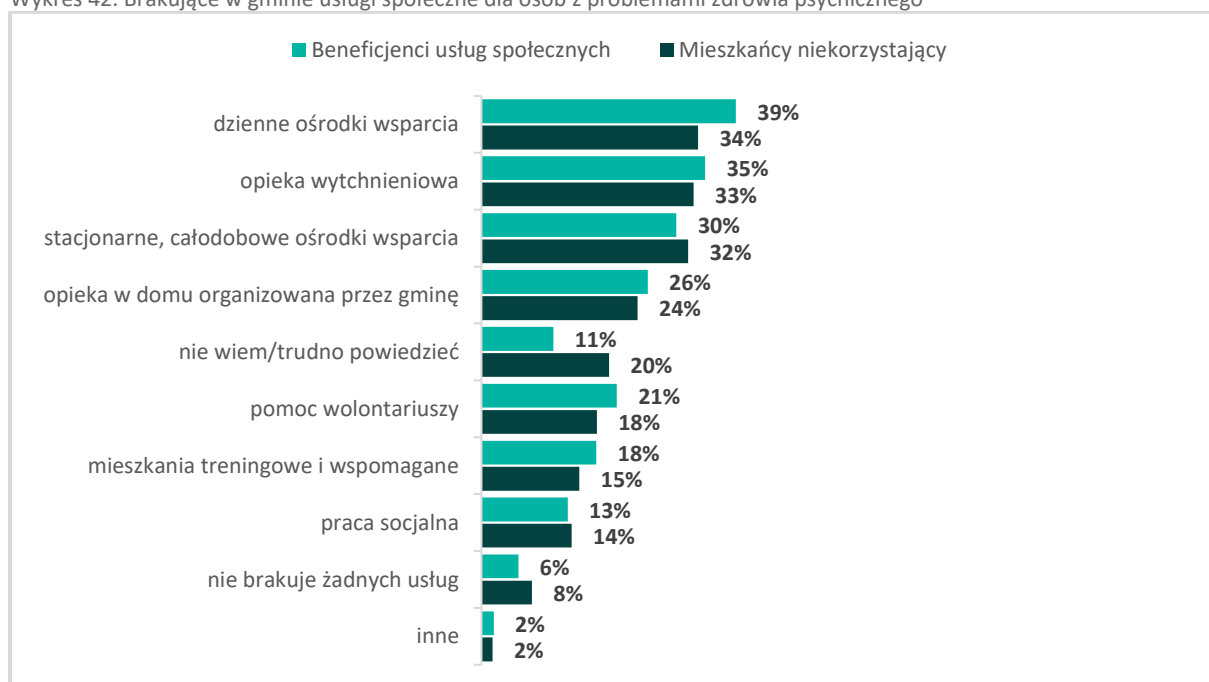
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: samodzielne radzenie sobie w kryzysie oraz brak informacji, że są takie usługi w gminie (kolejno 51% i 37% ankietowanych).

Wykres 42. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

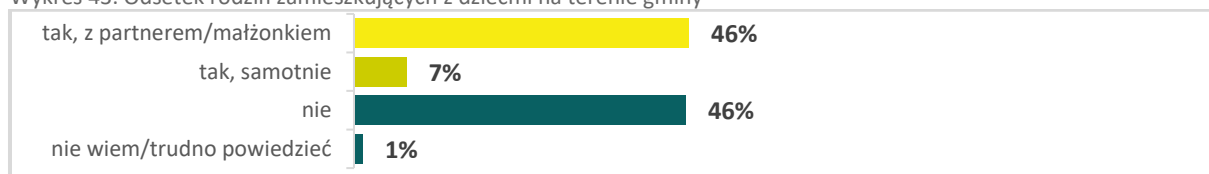
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

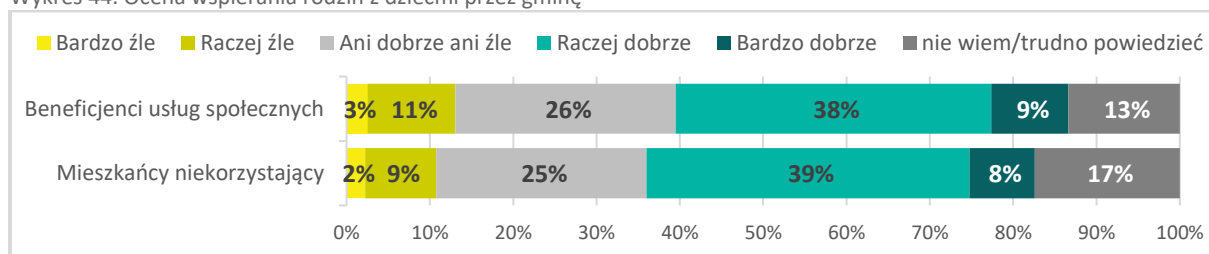
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 46% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 7% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 46% nie posiada dzieci.

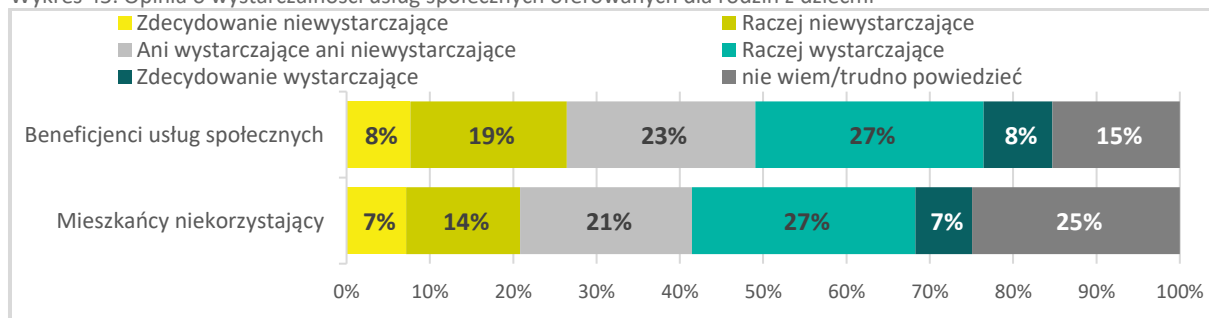
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu piaseczyńskiego dobrze wspierają rodziny z dziećmi (47% zarówno beneficjenci usług społecznych, jak i niekorzystający z nich).

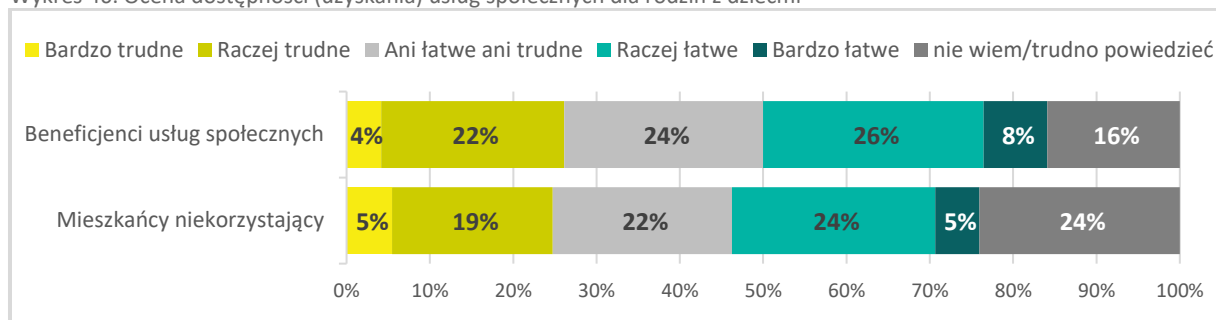
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu piaseczyńskiego są wystarczające (35% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

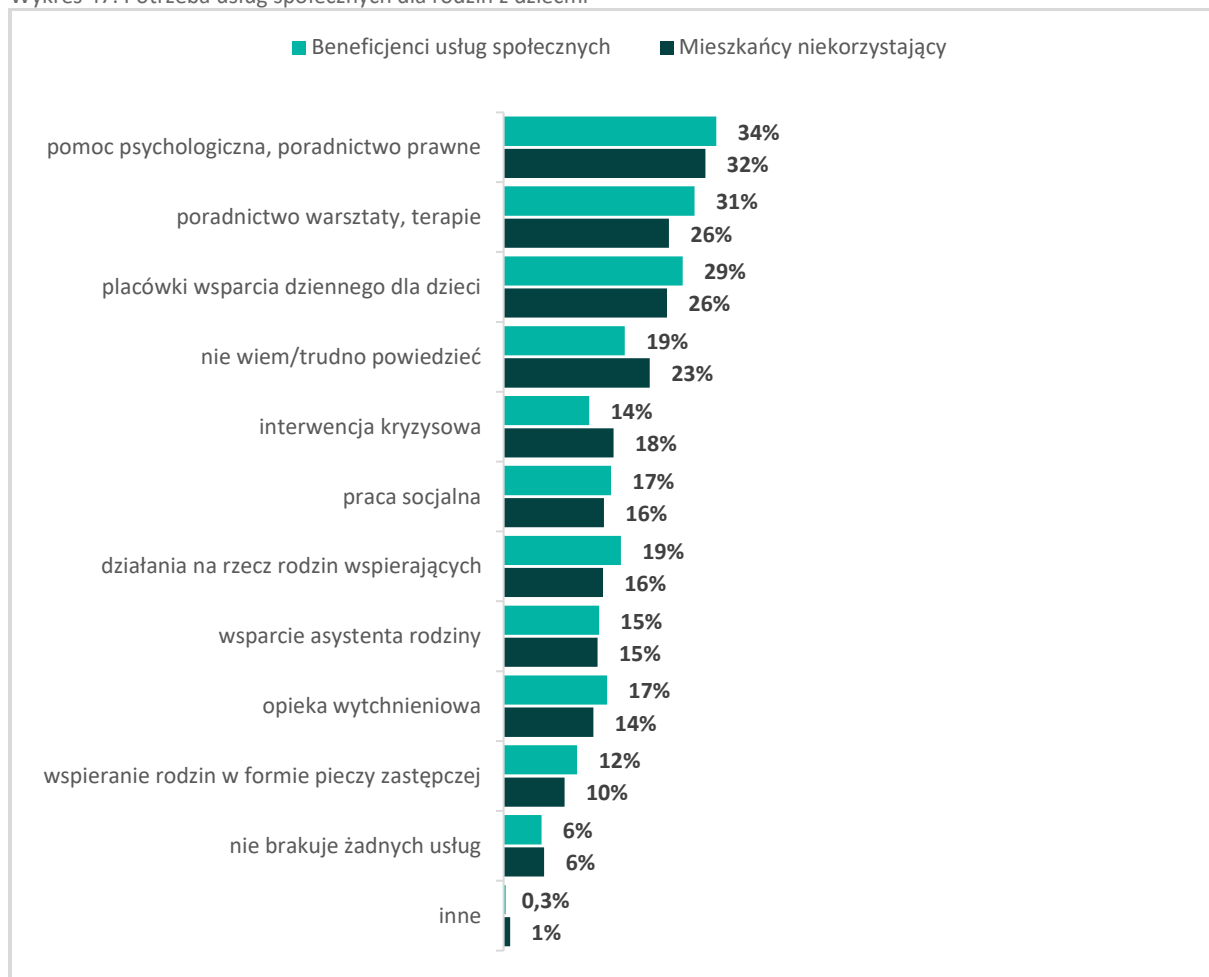
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego jest częściej pozytywna. Beneficjenci usług społecznych przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (34% ankietowanych) niż jest trudne (26% badanych). Podobnie uznali mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych (29% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 24% badanych, że jest trudne).

Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

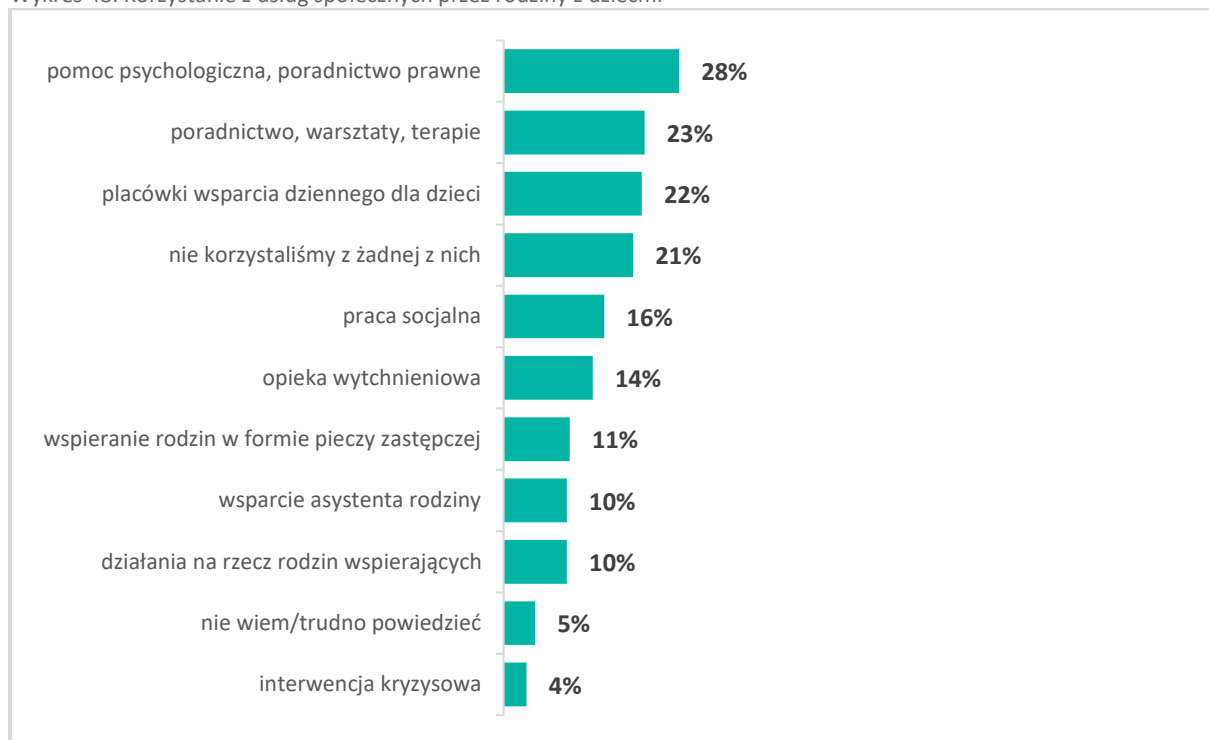

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

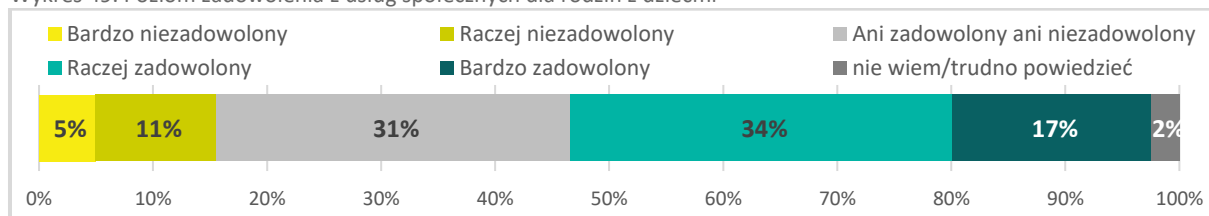

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu piaseczyńskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci.

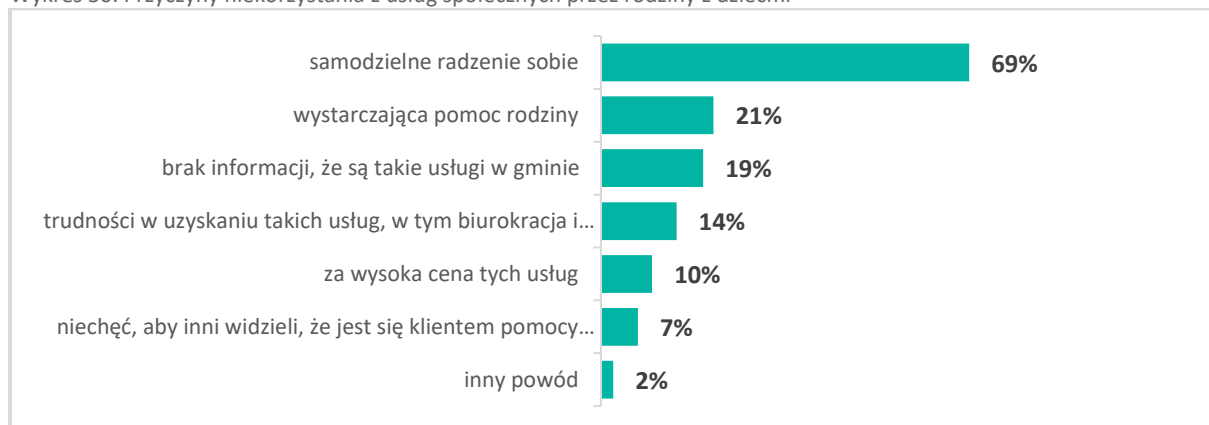
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu piaseczyńskiego korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (51% zadowolonych do 16% niezadowolonych).

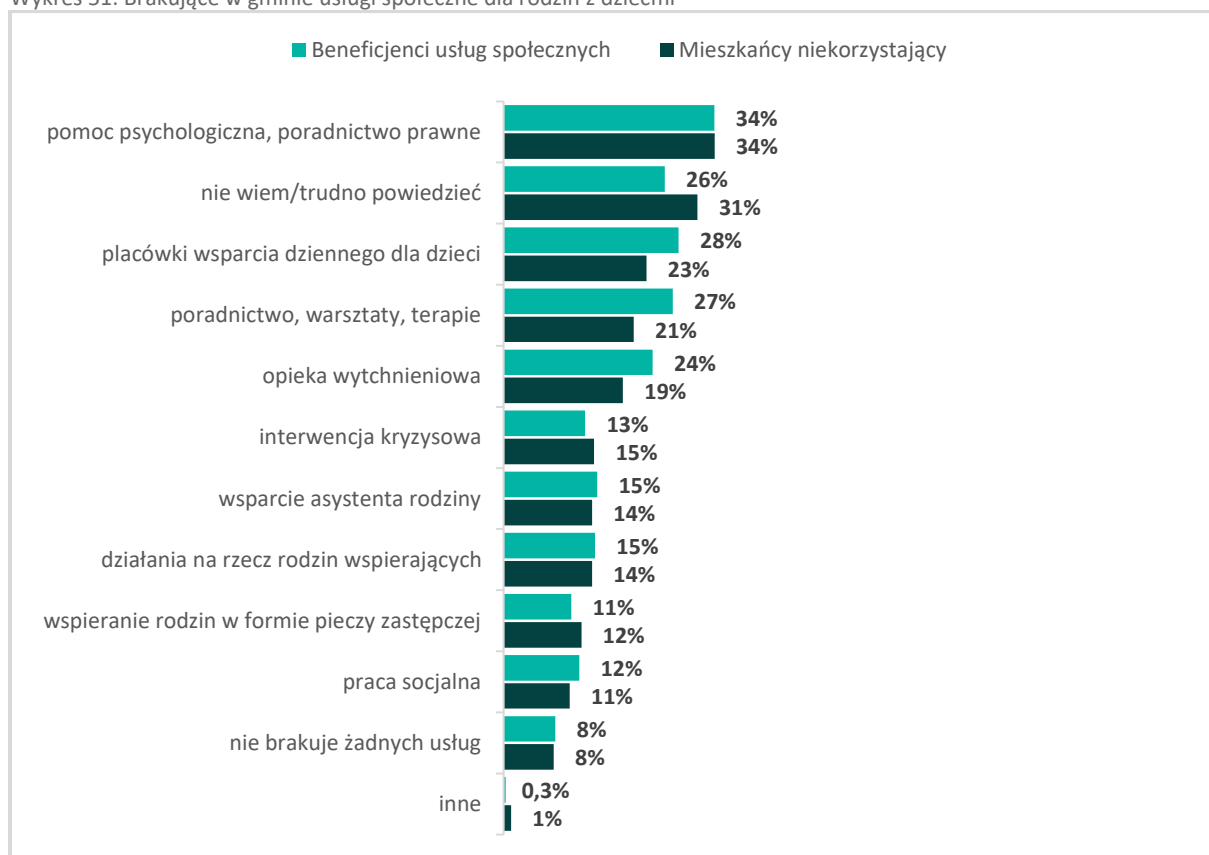
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne z problemami (69% ankietowanych) oraz wystarczającą pomoc rodziny (21% badanych).

Wykres 51. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

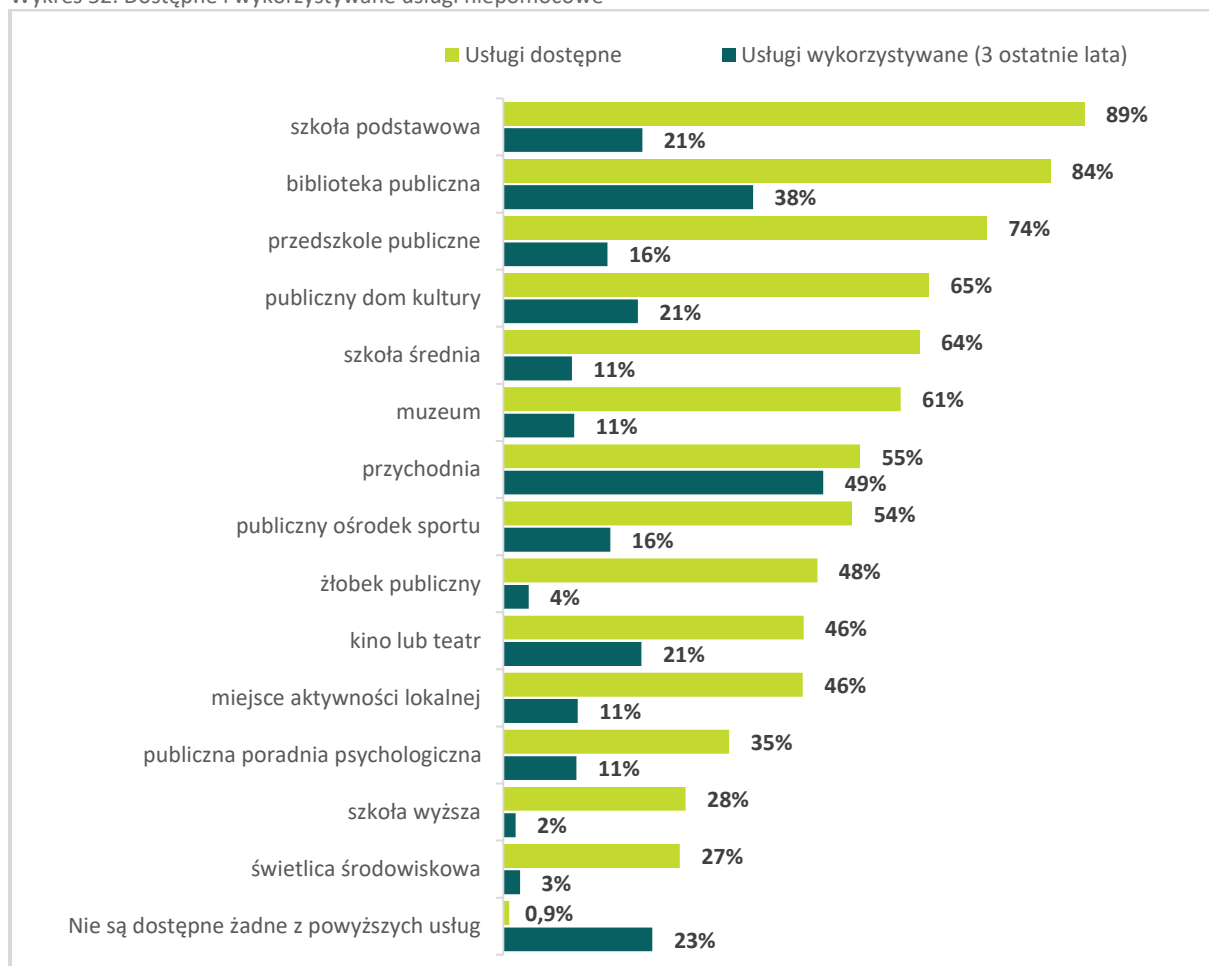
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

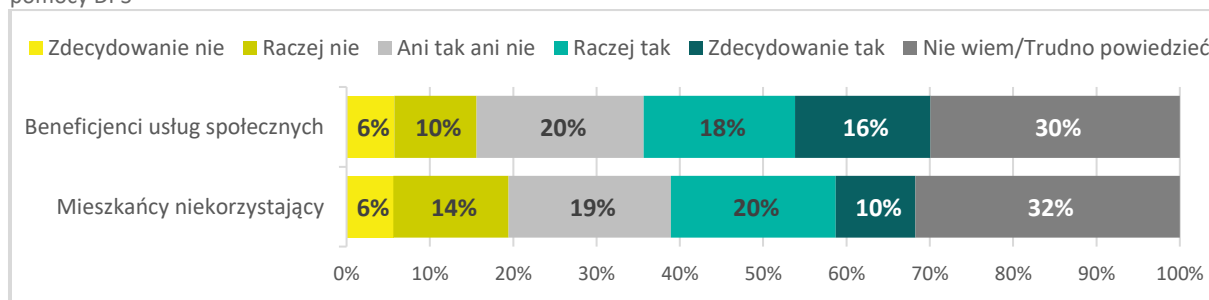
- szkoła podstawowa (89% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (84% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (74% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (65% ankietowanych)
- szkoła średnia (64% ankietowanych)
- muzeum (61% ankietowanych)
- przychodnia (55% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (54% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (49% badanych) oraz biblioteka (38% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

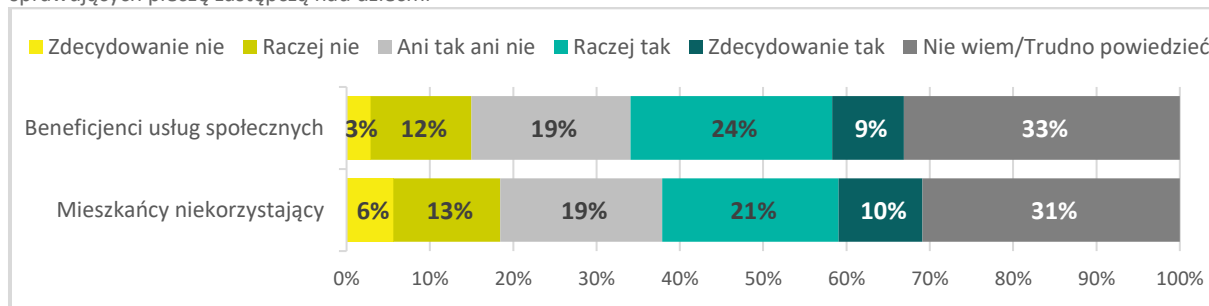
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (34% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

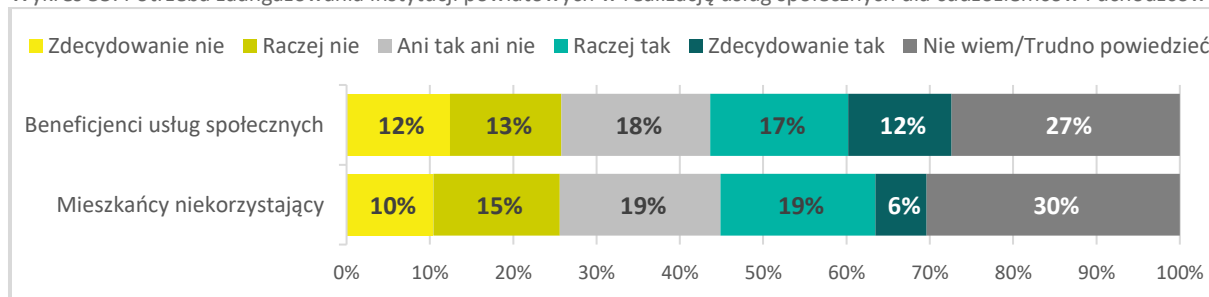
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (33% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu piaseczyńskiego w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że należy wzmocnić takie działania (25% nie wymaga wzmocnienia, 29% wymaga wzmocnienia), natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych są podzieleni (25% nie wymaga wzmocnienia, 25% wymaga wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W POWIECIE PIASECZYŃSKIM

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

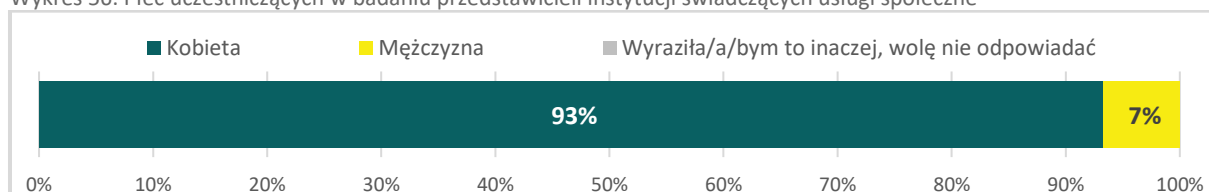
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w październiku i listopadzie 2024 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). W **powiecie piaseczyńskim przeprowadzono 15 wywiadów z przedstawicielami** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminach powiatu piaseczyńskiego.

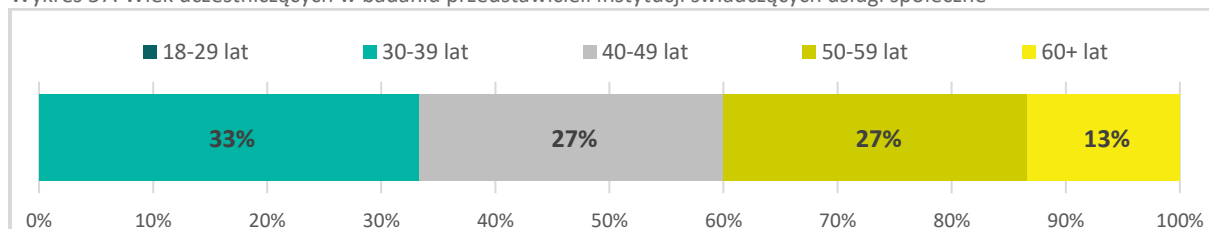
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 93% badanych).

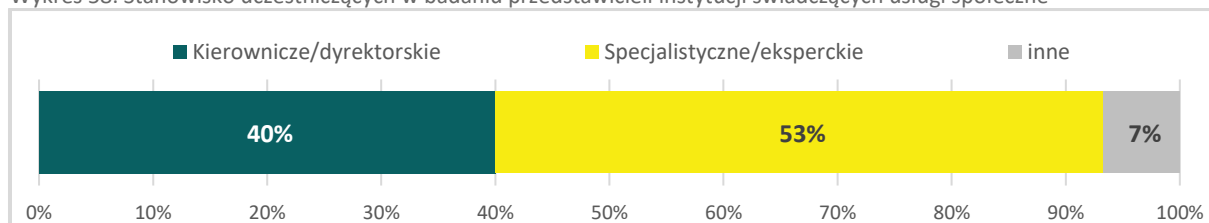
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Dominującą grupą ankietowaną były osoby od 30-39 lat (33% ankietowanych).

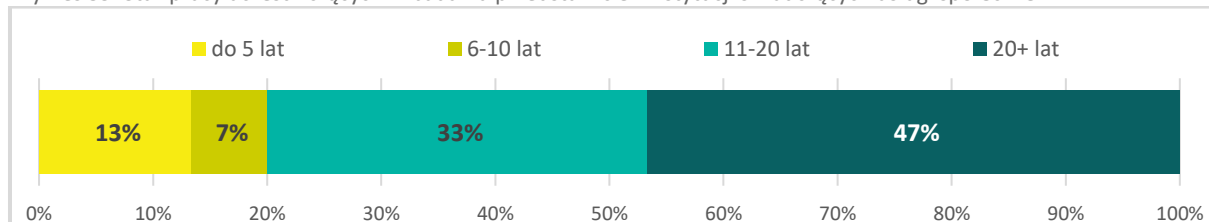
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy zawodowe, wśród których dominującą byli specjaliści/ekspertki (53% ankietowanych).

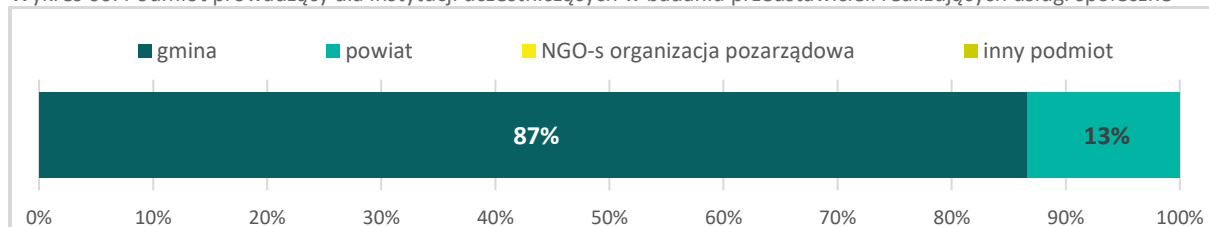
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni aż cztery grupy doświadczenia, wśród których dominującą była ta w 20 lat + (47% ankietowanych).

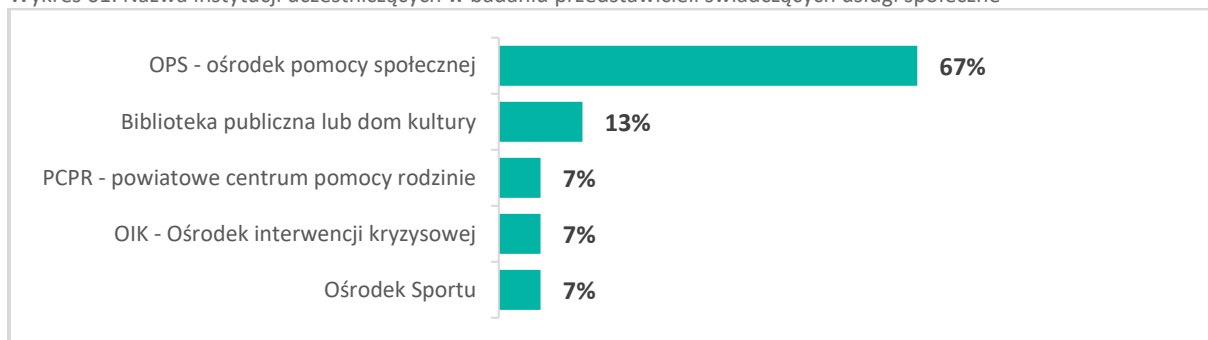
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących najczęściej wskazywana była gmina (87% ankietowanych).

Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

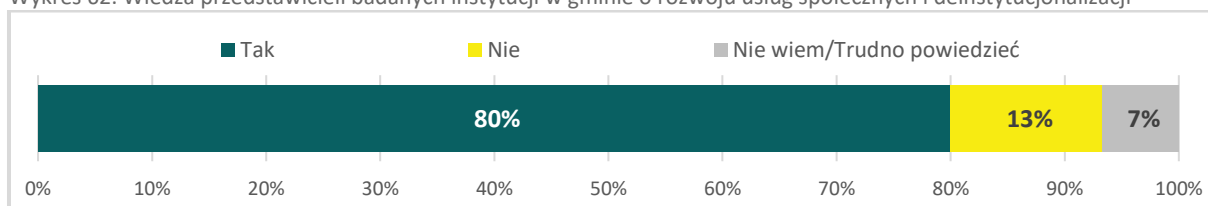
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących najczęściej wskazywany był podmiot: OPS (67% ankietowanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

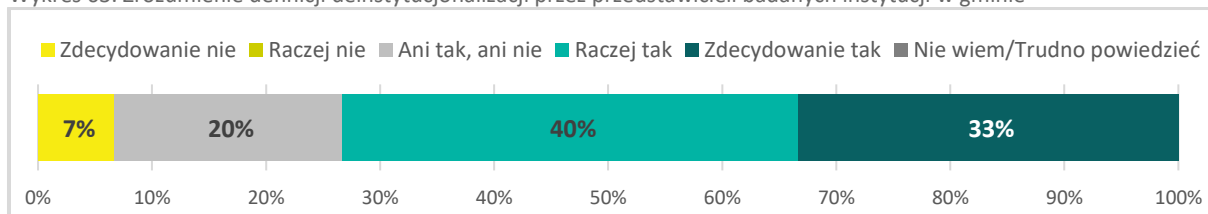
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość przedstawicieli (80%) badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

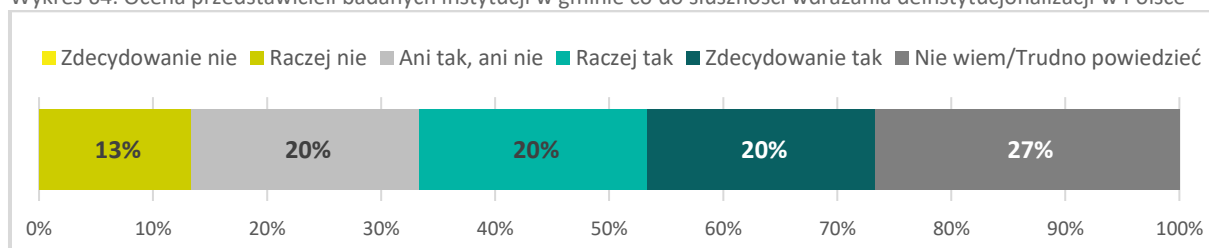
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla zdecydowanej większości (73% respondentów).

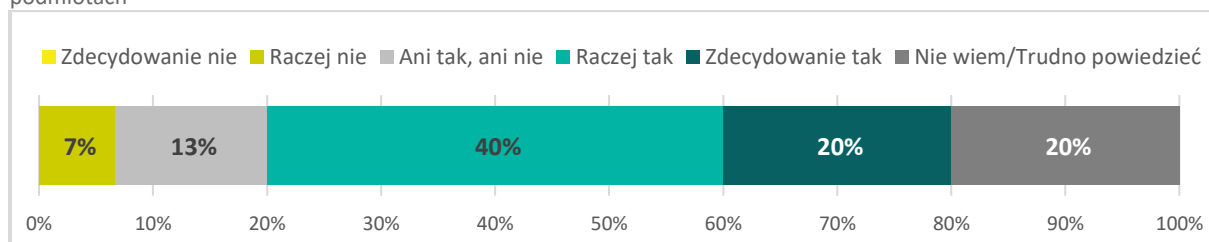
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Dwie piąte (40%) badanych podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju w Polsce.

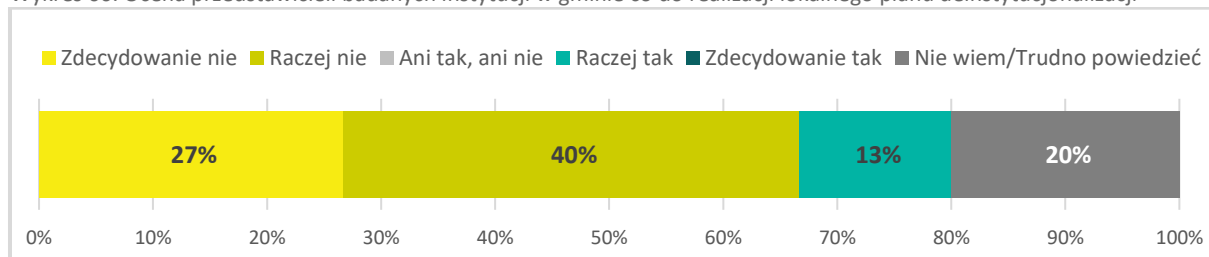
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji w większości (60%) przyznają, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

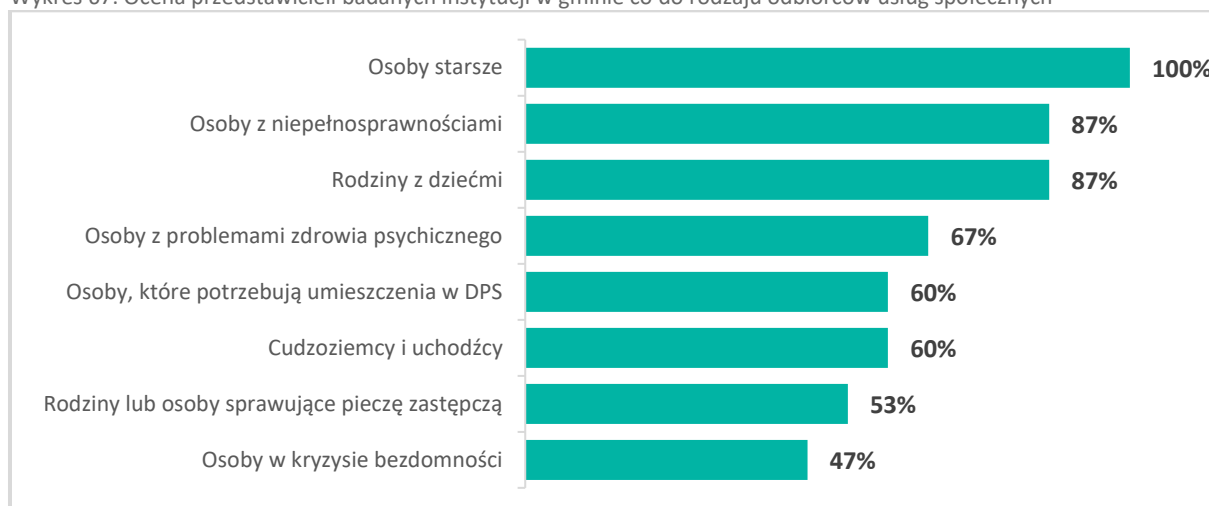
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W 13% instytucji zlokalizowanych w powiecie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

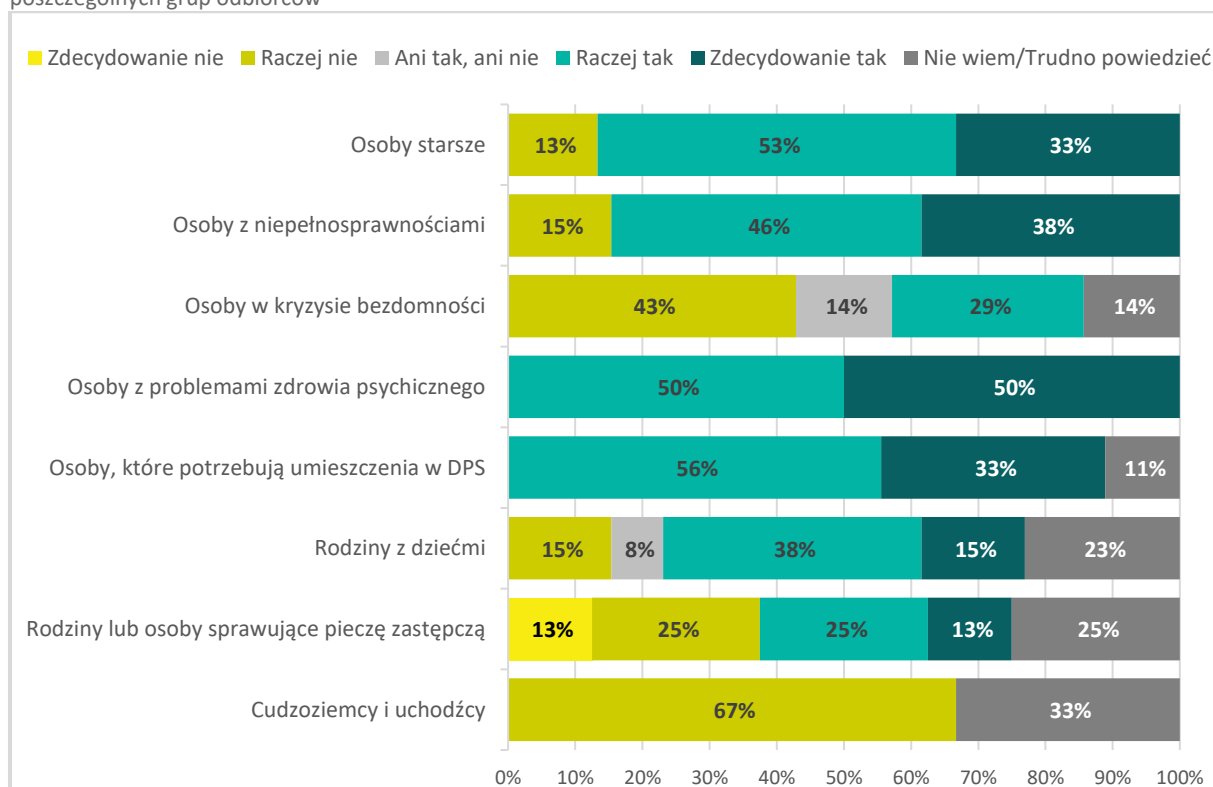
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, rodziny z dziećmi.

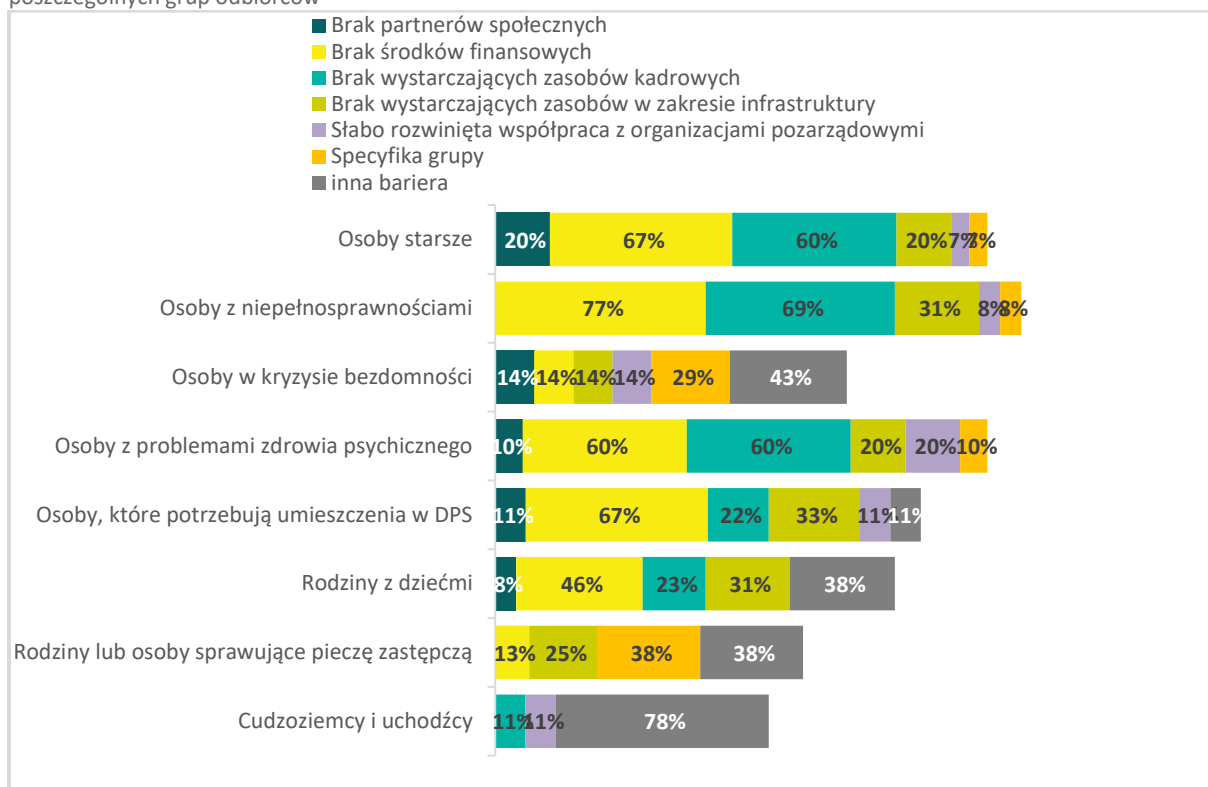
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

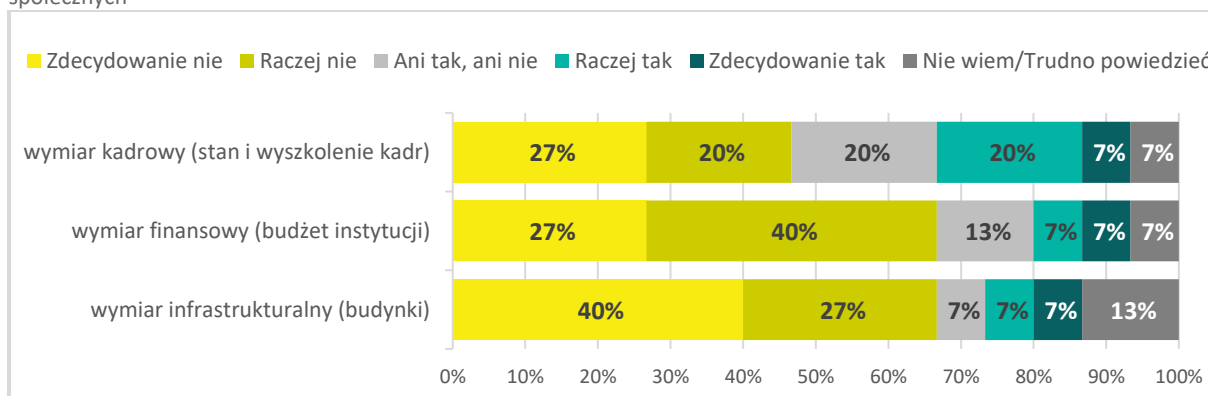
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie piaseczyńskim to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak zasobów infrastrukturalnych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

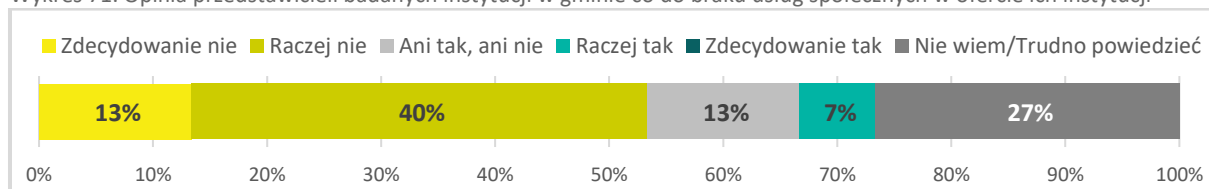
Instytucje zgłaszają niewielką gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 27% gotowe do 47% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 14% gotowe do 67% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 14% gotowe do 67% niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

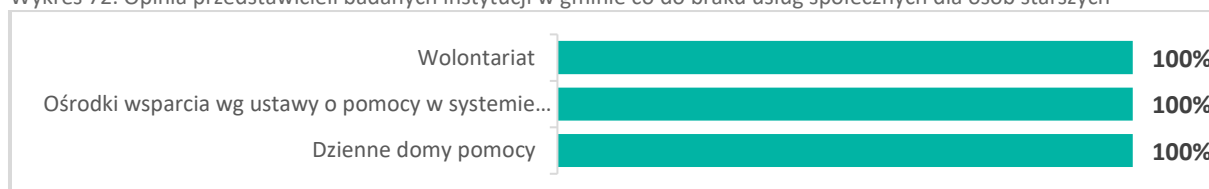
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 53% przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług nie brakuje jeszcze jakichś usług, aby lepiej odpowiadać na potrzeby klientów.

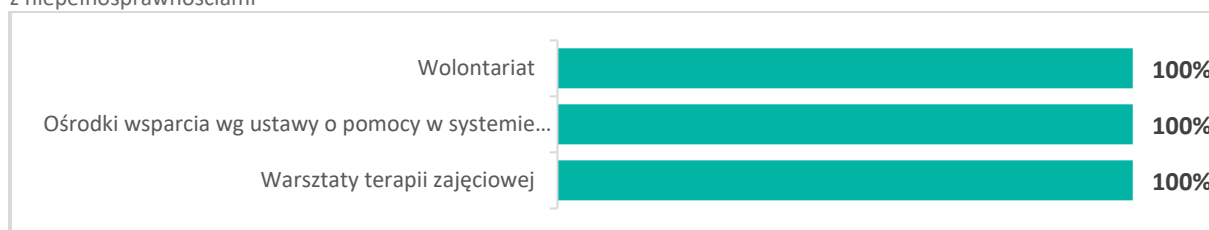
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: wolontariatu, ośrodków wsparcia wg. ustawy o pomocy w systemie dziennych domów pomocy.

Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: wolontariatu, ośrodków wsparcia wg. ustawy o pomocy w systemie dziennych oraz warsztatów terapii zajęciowej.

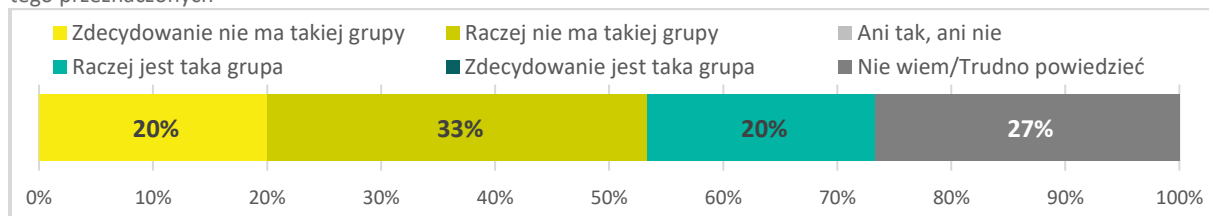
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób rodzin z dziećmi w postaci: organizowania szkoleń i tworzenia warunków do działania rodzin wspierających oraz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

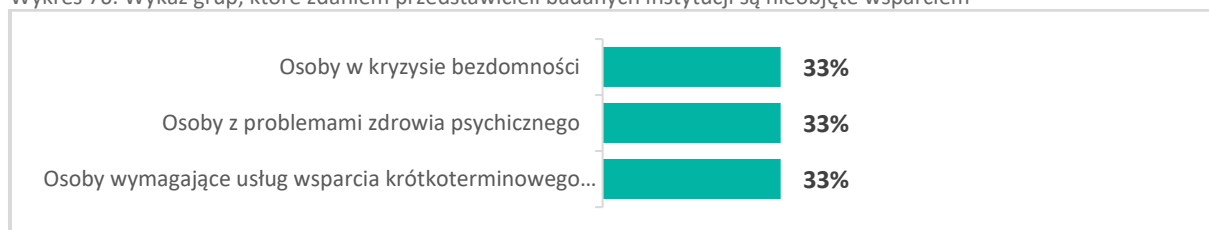
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji w większości (53%) wskazują, że nie ma takiej grupy, która nie byłaby objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Wykres 76. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem

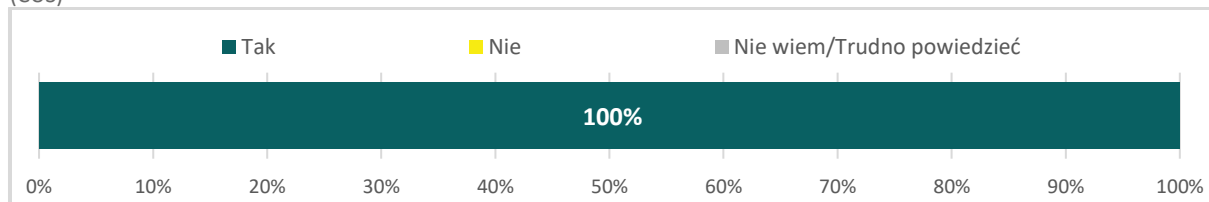
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Grupy społeczne nie objęte wsparciem instytucji gminy to: osoby w kryzysie bezdomności, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego i wymagające usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie powiatu piaseczyńskiego.

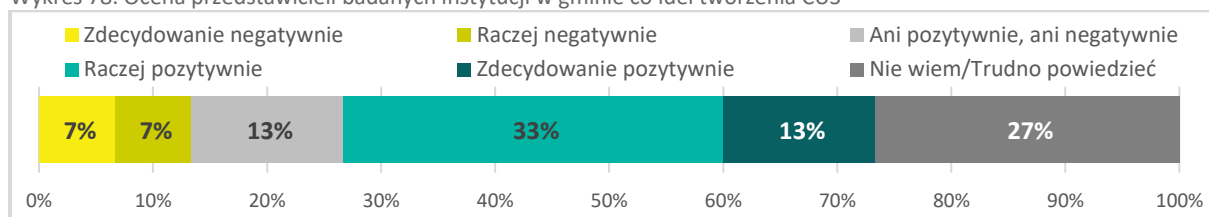
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy badani instytucji w powiecie piaseczyńskim słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

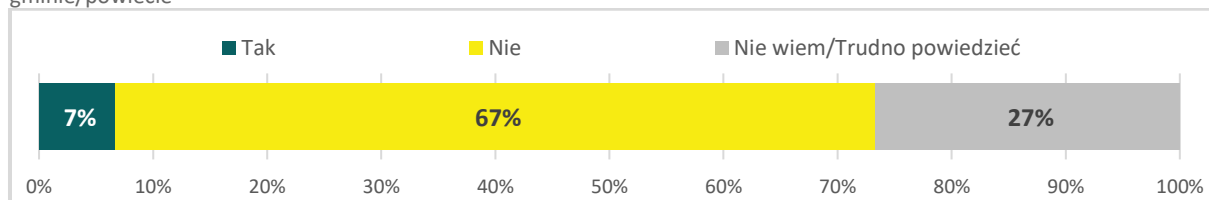
Wykres 78. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie (46%) oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych.

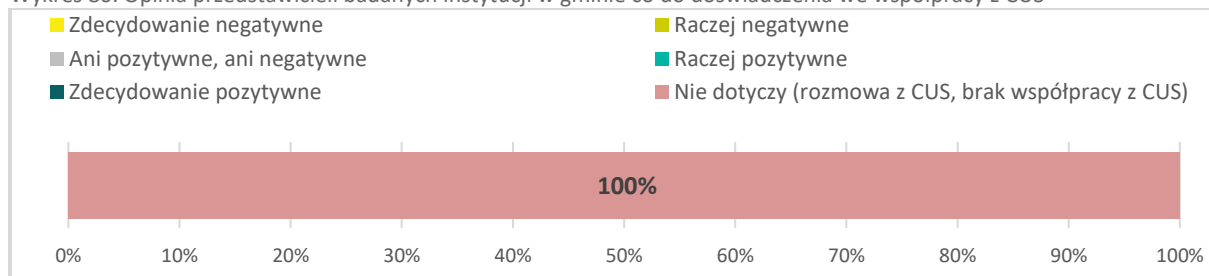
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

7% przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie funkcjonuje CUS.

Wykres 80. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS

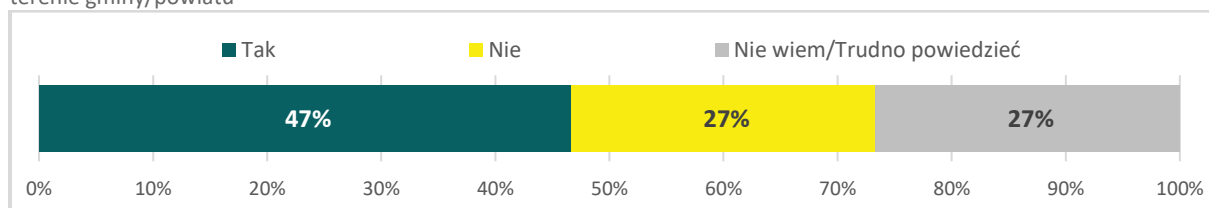
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie nie ocenili doświadczenia we współpracy z CUS ze względu na brak takich kontaktów.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego.

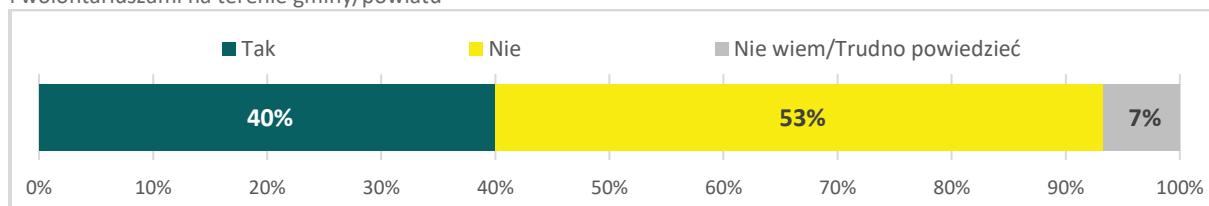
Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (47%) przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

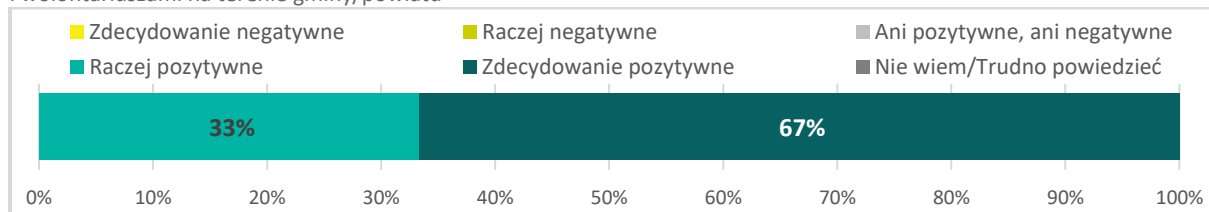
Wykres 82. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość (53%) przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje brak doświadczenia w współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

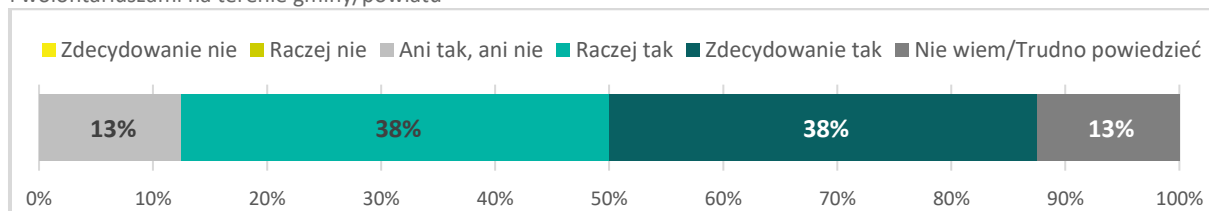
Wykres 83. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne (100%).

Wykres 84. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi (76% ankietowanych).

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie piaseczyńskim w 2023 r.....	18
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie piaseczyńskim w 2023 r.	19
Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie piaseczyńskim w 2023 r.	19
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu piaseczyńskiego.	20
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu piaseczyńskiego	21
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu piaseczyńskiego według rodzaju prowadzonej działalności	22
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu piaseczyńskiego	22
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie piaseczyńskim w 2023 roku	25
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie piaseczyńskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	25
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie piaseczyńskim w 2023 roku	25
Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie piaseczyńskim 2023 roku	26
Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 roku w podziale na wiek i płeć	27
Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie piaseczyńskim w 2023 r.	31

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	34
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	34
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	34
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	34
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	35
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	35
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	35
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę	36
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych	36
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	36
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych	37
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	38
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych	38
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze	38
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych	39
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	40
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę	40
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami	40
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	41
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	41
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	42
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	42
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	43
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	43
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	44
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę	44
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności	45
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	45
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	45
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	46
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	46
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	46
Wykres 33. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	47
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	47

Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę	48
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie	48
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	48
Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.....	49
Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	49
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	50
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	50
Wykres 42. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	50
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy	51
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę	51
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	51
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	52
Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	52
Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	53
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi	53
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	54
Wykres 51. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	54
Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	55
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.....	56
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	56
Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	56
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	58
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	59
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	59
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	59
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	59
Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	60
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	60
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie	60
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	61

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	61
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	61
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych	62
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	62
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	63
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	63
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	64
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych	64
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	64
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi	64
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	65
Wykres 76. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem	65
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	65
Wykres 78. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	66
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	66
Wykres 80. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS.....	66
Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu	67
Wykres 82. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	67
Wykres 83. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	67
Wykres 84. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	67